KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 78 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, huhtikuun 19 p:nä—Thur., April 19 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

2,645 maan uumenten raatajaa päättäneet ryhtyä lakkoon Albertan hiilialueilla

«Työnvälitys»-huijari syytteeseen

COSMOPOLITAN INFORMATION SERVICE-NIMINEN TYÖNVÄLITYSTOIMISTO MONTREALISSA PETKUTTANUT ULKOMAALAISIA

MONTREAL, huhtik. 18. — Kuusikymmentäviisi eri syytöstä on esitetty William Kosovan-nimistä työnvälitystoimiston runnaajaa vastaan täällä oikeudessa eilen. Kosovanilla oli täällä St. Lawrence Boulevardilla Cosmopolitan Information Service-niminen työnvälitystoimisto, joka lupaili ulkomaalaisille työläisille työpaikkoja 10 dollarin korvausta vastaan.

Kaikkiaan yli sata jugoslavialaista työläistä oli poliisille valittanut tulleensa tämän huijarin toimesta petkutetuksi $10, joka tosin ei henkeä kohti ole kovin suuri summa, mutta työttöminä, ja vähissä varoissa oleville, kieltätaitamattomille siirtolaisille merkitsee tällainenkin rahaerä paljon.

Poliisilaitoksesta oli lähetetty pari etsivää poliisia toimittamaan tutkimuksia mainitun "employmenttiofiisin" suhteen, mutta sitä ennen olivat huiputetut työläiset ehtineet piirittää rikollisen ja pakoittaa hänet seuraamaan työläisiä poliisilaitokselle, pyytäen että roisto pidätettäisiin.

Oikeus päätti eilen päästää miehen toistaiseksi vapaalle jalalle $800:in takuita vastaan. Jutun alustava kuulustelu siirrettiin torstaihin.

Tällaiset, työttömien rahoja saalistelevat, lurjukset sietäisivät saada mitä ankarimman tuomion. Ja poliisille ei ainoastaan Montrealissa, mutta myöskin muualla, olisi syytä ryhtyä pitämään silmällä n.k. "employmentti"-konttorien toimintaa, sillä yllämainitunlaiset tapaukset ovat sangen yleisiä, vaikka kieltätaitamattomat työläiset eivät useinkaan ole tilaisuudessa nostamaan niistä juttuja.

Taisteluita rikkurien ja lakkolaisten välillä

Lakkoliike leviää nopeasti; Ohiossa häädetty 296 perhettä

BELLEVILLE, Ill., huhtik. 17. — Täällä lähistöllä olevan Little Oak kaivannon lähellä tapahtui kahakka useiden satojen lakkolaisten ja 150 rikkurin välillä. Useita loukkaantui, kun aseina käytetään kiviä, ja useista autoista särjettiin akkunat, kerrotaan Chicago Tribunen saamassa tiedossa.

Springfield, Ill., huhtik. 17. — Old West-kaivoksella on yli 70 prosenttia kaivajista lakkoutunut. Lakkovahdit koettavat saada loputkin työläiset yhtymään lakkoon.

Joukkohäätöjä jatkuu

Columbus, Ohio, huhtik. 17. — Noudattaen Yhdysvaltain tuomioistuimen antamaa häätökäskyä, muuttivat 296 hiilenkaivajain perhettä pois komppaniain asunnoista, Ohion hiilikaivoksilla. Häätötuomio on viimeisin keino, jolla hiiliparoonit ovat koettaneet murtaa lakkolaisten rintaman, mutta ilman minkäänlaisia tuloksia.

Seitsemän rikollista tuomittu

MOSKOVA, huhtik. 17. — Kaksikymmentäkolme päivää kestäneen oikeuskuulustelun jälkeen tuomittiin seitsemän henkilöä kuolemaan ja 30 eri pitkiin vankilatuomioihin, sekä viisi vapautettiin. Kaikki 42 syytettyä olivat osallisia vastavallankumouksellisessa koplassa, joka harjoitti kaupallista keinottelua neuvostotalouden tuhoamiseksi.

Kuusi kuolemaan tuomituista olivat moskovalaisten yksityisliikkeiden johtajia ja seitsemäs oli valtiopankin taloudellisen osaston johtaja. Hän oli pidemmän aikaa antanut valtiopankin salaisuuksia yksityisten keinottelijain tietoon ja siten tuottanut suurta vahinkoa Neuvostovallalle.

BUKAREST, huhtik. 17. — Huolimatta siitä, että hallitus kielsi Rumanian talonpoikaispuolueen kokoontumisen, on se päättänyt kutsua puoluekongressin koolle Alba Juliaan, toukokuun 6 päiväksi. Puolueen johtomiehenä toimii entinen senaattori Juli Maniu.

Kaivosherroilta vaaditaan palkanlisää ja työläisten union tunnustamista

Lakko ehkä alkaa vapunpäivänä

(Sähkösanoma Vapaudelle)

CALGARY, Alta., huhtik. 17. — Canadan kaivostyöläisten liiton päämajasta, Calgarystä, ilmoitetaan, että kaikki lakkoäänestysasiassa annetut äänet on nyttemmin palautettu takaisin. Näistä näkyy, että annetusta 3,397 äänestä on 2,645 toukok. 1 pnä aloitettavan lakon puolesta ja ainoastaan 708 vastaan. Neljäkymmentäneljä lippua oli hyljätty.

Yleistä palkkojen koroitusta ja järjestön tunnustamista vaaditaan

Unio vaatii 20 prosentin koroitusta päiväpalkkoihin ja 15 prosentin lisäystä urakkapalkkoihin sekä canadalaisen union tunnustamista suljetun työpajamenetelmän käytäntöönottamisella (joka edellyttäisi, että union työpaikkoihin pääsevät vain union jäsenet työhön).

Kaivostyöläisten unioon kuuluu 4,500 täysin maksanutta jäsentä.

Lakkoäänestyksen tulokset

Numerot lakkoäänestyksestä tärkeimmissä keskuksissa ovat seuraavat:

Paikka	Lakon puol.	Lakkoa vast.
Coleman	562	139
Blairmore ja Bellevue	474	230
Canmore	176	15
Lethbridge	358	74
Coalhurst	192	45
Wayne	189	13
Drumheller	92	41
Luscar	180	52
Nordegg	159	42
Pienemmät paikat, kuten Foothills, Taber, Diamond City y.m.	263	126

Äänestyksen tulokset tulevat asetettavaksi huhtik. 26 pnä kokoontuvan menettelytapakomitean ylimääräisen kokouksen käsiteltäväksi.

Fernien ja Michelin sopimukset ja U. M. W. A:n vehkeilyt

Fernien ja Michelin sopimuksen allekirjoittaminen, joka myönsi työläisille vain 15 sentin lisäyksen päivässä, mutta silti pitää heitä vielä viiden sentin verran alapuolella Albertan yleisiä päiväpalkkoja, sekä Amerikan yhdistyneen kaivostyöläisten liiton (U. M. W. A:n) johdon yrityksen allekirjoittaa sopimuksia työläisten päiden yläpuolella on rohkaissut työnantajia. Mutta canadalaisen union vaatimusten puolesta melkein neljä yhtä vastaan saatu enemmistö herättää harhakuvitelmista.

U. M. W. A:n sopimukset epäedulliset työläisille

Amerikan yhdistyneen kaivostyöläisten liiton sopimuksen puolesta annetut äänet olivat 475 ja vastaan 41. Sopimuksen piti rakentua kolmivuotiskaudeksi ilman mitään käytännöllisiä muutoksia; sopimuksessa edellytettiin vain vähäisiä oikaisuja paikallisissa oloissa, palkkojen jäädessä ennalleen. Gouge-kaivokset Drumheller-laaksossa, nimittäin A. B. C., New Castle ja New Castle Junior sekä Midlandin lisäys ovat jo allekirjoittaneet tällä perustalla. Star- ja Rosedale-kaivannot samalla seutukunnalla äänestivät asiasta sillä seurauksella, että miehet julistivat asettuvansa Gougen ehtojen puolelle, jotka ovat vähän paremmat kuin muussa osassa laaksoa. Mutta Star ja Rosedale kaivosten työnantajat kieltäytyivät sitä allekirjoittamasta, ja Livett on joutunut sen takia ilkeään asemaan, koska hän oli ehtinyt ylpeästi kehaista, että yhdistetyt kaivostyöläiset muka nauttivat paremmista olosuhteista heidän järjestönsä parempien ominaisuuksien vuoksi.

Canmoren kaivanto lakkotilassa

Canmoressa ovat työt olleet seisauksissa maalisk. 26:sta lähtien lakon takia, joka käsittää 260 miestä. Syynä oli eräiden työläisten eroittaminen työstä. Tapahtui niin, että kaksi maan alla työskentelevää kaivosmiestä olivat jättäneet pari kannua dynamiittia työpaikkaansa. Kaksi varamiestä menivät työhön samaan paikkaan toisella työvuorolla ja tietämättään lastasivat dynamiitin ja se räjähti myöhemmin tunkiolla. Seurasi tutkimus, jonka tuloksena ne kaivosmiehet, jotka olivat jättäneet räjähdysaineen ensimäiseen paikkaan, eroitettiin viikoksi työstä, mutta kaksi varamiestä pysyväisesti.

Kaivoskomitea vaati lopullisesti eroitettujen miesten takaisin ottamista, väittäen, että vastuunalaisuus kaivossääntöjen rikkomisesta on asetettava sinne, jonne se kuuluu; niiden hartioille, jotka jättivät dynamiitin. Ylimääräisiä miehiä tuskin voitaisiin syyttää, sillä keneltä hyvänsä saattaa lastatessa vaunuja maan alla jäädä pari peltipurkkia huomaamatta. Miehet poistuivat työstä, palaten sitten vielä pariksi päiväksi takaisin odottamaan uuden tutkimuksen tulosta. Mutta eroitettuja ei otettu takaisin työhön, ja miehet poistuivat uudestaan, ja ovat seisseet siitä lähtien jyrkkinä.

Molemmat riitapuolet ovat itsepintaisia, ja näyttää siltä, että lakkoa tullaan jatkamaan riippumatta siitä, mitä tapahtuu toukokuun 1

Moriarty.

Currien juttu Cobourgissa

Tuomari estänyt erästä todistajaa todistamasta Currietä vastaan Vastaajan asiamies väittää sota-asiakirjoja väärennetyiksi

COBOURG, Ont., huhtik. 18. — Canadalaisten joukkojen maailmansodan aikuisen komentajan, Sir Arthur Currien, nostama $50,000:in korvausjuttu Port Hopen "Guide"-lehden toimittajaa ja "Mons"-nimisen artikkelin kirjoittajaa vastaan oli täällä eilen jatkokäsittelyssä.

Oikeudessa sattui kiihkeä yhteentörmäys tuomarin sekä puolustusasianajajan ja erään todistajan välillä. Kun vastaajain todistajaksi kutsuttu eversti Jack Currie vastaili puolustusasianajaja Reganin esittämiin kysymyksiin, keskeytti tuomari Rose, kieltämällä todistajaa vastaamasta toista Ypresin taistelua koskevaan kysymykseen, jolla tahdottiin selvittää erästä juoksuhautatapausta, johon oli aikoinaan viitattu parlamentissa. Todistajaa oli kuulemma syytetty pelkuruudesta ja juoksuhautaan piilottautumisesta, mutta kysymyksessä olikin kuulemma kantaja Arthur Currie eikä J. Currie. Kun todistaja yritti vastailla asianajajan kysymyksiin vastoin tuomarin kieltoa, uhkasi tuomari poistattaa todistajan väkivallalla todistajan paikalta.

Oikeudessa esitettiin joukko sodan viimeisiä tapauksia koskevia asiakirjoja sekä kaatuneiden ja haavoittuneiden luetteloita ja lisäksi kuulusteltiin useita Monsin taisteluun osaaottaneita sotilaita ja upseereita. Asiakirjoista ei ilmennyt mitään, mikä olisi valaissut Monsin taistelun mieshukkaa eikä myöskään missä suhteessa Monsin taistelua koskevat sotajohdon päiväkäskyt olivat samana päivänä solmittuun yleiseen aselepoon.

Sen johdosta huomautti puolustusasianajaja, että vissiltä taholta tahdotaan salata sodan viimeisiä hetkiä koskevat tapahtumat ja että asiakirjoja olisi vississä tarkoituksessa peukaloitu.

NORJAN VALUUTTA KULTAKANNALLE

OSLO, Norja, huhtik. 17. — Hallitusneuvosto ilmoitti että Norjan rahakanta tullaan palauttamaan kultakannalle, ensi toukokuun 1 pnä.

Lumimyrsky haudannut 200 ihmistä

SANTIAGO, Chile, huhtik. 17. — Kaksisataa ihmistä ja tuhansia kotieläimiä ilmoitetaan hautaantuneen lumikinoksiin ankarassa lumimyrskyssä Cordillerasin vuoristossa.

Työläisnaiset lakkotaistelussa

POLIISIT HYÖKÄNNEET TSHEKKOSLOVAKIAN LAKKOVAHTEJA VASTAAN

BERLIN, (Postitieto) — Joku aika sitten puhkesi lakkotaistelu suuressa kutomatehtaassa Freuwaldaussa, Tshekkoslovakiassa, johon osallistui 1,600 työläistä ,joista oli 1,000 naista. Tehtailija, joka on äärimmäisen ahne ja raakamainen, ei suostunut hyväksymään kansallista työehtosopimusta, vaan sensijaan alensi työläisten palkkoja jatkuvasti. Työläiset eivät usein tietäneet, paljonko he saavat palkkaa työstään seuraavassa maksussa.

Tällainen olotila johti lakkoon. Naiset ottivat siihen heti osaa rohkeasti miestovereitensa kanssa. Kaikki naiset, vielä 60-vuotiaatkin ja etäämpänä asuvat olivat säännöllisesti lakkovahdissa jo 5.30 aamulla, huolimatta jäätävän kylmästä ilmasta. He estivät rikkureita menemästä tehtaaseen.

Eräänä aamuna kuitenkin poliisit hyökkäsivät lakkolaisia vastaan paljastettujen aseiden avulla. Tämä raakamainen teko työläisnaisia vastaan nostatti suurta mieltenkuohua koko työväenluokan keskuudessa. Toveritar Schmerda, joka on parlamenttiedustaja, saapui lakkoalueelle ja puhui suurissa protestikokouksissa.

Kutomatehtaiden naiset alkavat nousemaan taisteluun, sillä he käsittävät että heille ei kuulu yksinomaan kärsiä, nähdä puutetta ja tehdä työtä, vaan että heidän tulee myöskin taistella vapautensa puolesta.

Englannin harjoittama sensuuri Irakissa

LONTOO, Engl. — Parlamentin alahuoneessa herätettiin hiljakkoin kysymys hallituksen harjoittamasta sensuurista Irakassa. Sieltä oli saapunut lontoolaisten lehtien kirjeenvaihtajilta valituksia, että sensuuri on siellä ankarampi kuin koskaan Irlannissa tai tsaarivallan aikana Venäjällä.

Kaikki Irakista lähetettävät sähkösanomat on täytynyt ensin alistaa ylikomissionerin tarkistettavaksi ja ovat usein tulleet pidätetyksi kokonaan. Esim Alfred Mondia vastaan noussutta mellakkaa koskeva uutinen pidätettiin kaksi päivää, eli niin kauan kuin se oli ensin lähetetty Englannin hallituksen tietoon.

Hallituksen taholta yritettiin kieltää tuo ruma juttu, ja kumota väitteet että sensuuria on harjoitettu.

Vaarallinen lento

TALKEETNA, Alaska. — Muuan Earl Rossman-niminen lentäjä on palannut tänne, lennettyään McKinley, Foraker ja Hunter-vuorten huippujen ympäri, noin 80 mailia täältä. Lentäjän oli noustava 19,000:n jalan korkeuteen, voidakseen lentää McKinley-vuoren huipun yli. Tässä korkeudessa vallitsi 50 asteen pakkanen Fahrenheitin mittarin mukaan. McKinley on Amerikan mantereen korkein vuori.

TUUMAN EROITUS 10 MAILIN MATKALLA

Edinburgh, Skotlanti. — Lochaberin vuoristossa on puhkaistu 15 mailia pitkä tunneli vuoriston lävitse. Siitä on 10 mailia tehty kovaan graniittikiveen, alkaen kahdelta eri suunnalta. Insinöörit osuivat laskelmissaan niin tarkkaan, että vain yhden tuuman eroitus havaittiin, kun molemmat päät saatiin hiljakkoin yhdistettyä.

Hämmästyttävä kurjuus painaa Intian työtätekeviä joukkoja

Englannin työväenlähetystö paljastaa imperialismin sortopolitiikan seuraukset

"IHMISIÄ KUOLEE NÄLKÄÄN KUIN KÄRPÄSIÄ" — SANOO LÄHETYSTÖ

LONTOO, Engl. — Intiasta tutkimusmatkalta saapunut Englannin ammattijärjestön lähetystö on tehnyt selkoa tutkimuksistaan ja havainnoistaan laajalla alueella Intiassa. Lähetystöön kuuluivat A. A. Purcell, J. Hallsworth ja A. F. Brockway, joista kaksi ensinmainittua ovat ammatillisen yleisneuvoston jäseniä ja viimemainittu on itsenäisen työväenpuolueen sihteeri.

Työväenlehdille antamissaan lausunnoissa ovat he selittäneet, että Intian kansa elää mitä suurimmassa puutteessa ja kurjuudessa. "Me katsomme Intian työläisten asemaa suurella huolestumisella. Jos sellaista tulee jatkumaan, tulee siitä olemaan suuri vahinko koko sivistyneelle ihmiskunnalle. Me esitimme kaikkialla vaatimuksen, että Intian työläisten tulisi ryhtyä vaatimaan itselleen parempaa palkkaa ja rakentamaan järjestöjään, sillä vain sen kautta me katsomme tilanne voitavan parantaa."

"Se hämmästyttävä olotila, missä Intian työväestö elää ravintoon, asuntoihin ja vaatetukseen katsoen, suorastaan yllätti meidät. Sen vuoksi me katsomme, että englantilaisten työläisten tehtävänä on ryhtyä pikaisesti hankkimaan apua Intian työläisille", selittää lähetystö.

Porvarihallitukset eivät auta

"Meillä ei ole mitään toivoa siitä, että Intiassa pelkällä hallituksen vaihdoksella voitaisiin olosuhteita korjata. Siellä on 325,000,000 asukasta ja niistä on 300,000,000 lukutaidottomia. He elävät kaikkein alhaisinta elintasoa. Me olemme sanoneet heille, että imperialismi eikä mikään muu samanlainen mahti voi heille ulkoapäin tuoda parannusta oloihin."

"On suorastaan suureksi häpeäksi koko sivistyneelle maailmalle, että on olemassa niin suunnaton joukko ihmisiä, jotka kuolevat nälkään kuin kärpäset, ja tuskin mitään on edes yritetty tehdä näiden ihmisten pelastamiseksi kurjuudesta, hankkimalla heille toimeentulon mahdollisuuksia."

"Me toivomme, että meidän vierailumme tuloksena Intiaan voidaan saada syntymään voimakas ammatillinen työväenliike. Järjestämällä työläiset ja talonpojat joukkojärjestöihin, voidaan hankkia heille taloudellinen ja poliittinen vapautus."

Kun otetaan huomioon, että kukaan näistä Intiassa käyneen lähetystön jäsenistä ei ole kommunisti, joskin he ovat vapaamielisiä ammattiyhdistysmiehiä, niin siitä huolimatta he eivät ole voineet ummistaa silmiään niille kurjille olosuhteille, mitä he tutkimusmatkallaan näkivät ja kuulivat. Suurimman osan tutkimuksista suorittivat Purcell ja Hallsworth, sillä Brockway loukkaantui eräässä auto-onnettomuudessa, ja joutui makaamaan kuukausia sairaalassa.

Sikäli kuin Englannin ja Intian työväki yhdessä kykenevät taistelemaan taantumuksellista imperialismia vastaan ja kohottamaan Intian työtätekevien joukkojen elintasoa, tulee se olemaan suuresta merkityksestä kaikkien maiden työväenliikkeelle.

«Bremenin» Atlanninmatka

Lentokone kohtasi ankaria tuulia, myrskyjä ja sumua — Ajoivat sumussa 400 mailia väärään suuntaan

OTTAWA, huhtik. 18. — Tänne saapuneet viimeiset sähkösanomaiedot kertovat, että kapteeni Koehl ja parooni Huenefeld tulevat ainakin toistaiseksi luopumaan yrityksestä korjata vioittunutta "Bremeniä". Sensijaan, että he sillä jatkaisivat matkaansa New Yorkiin, tulevat he, Port Armourista saapuneen radiotiedon mukaan, toisella pelastuslentokoneella matkustamaan Greenly Islandista Quebeciin. Sieltä tulevat he luultavasti lentämään "Bremenin" sisarkoneella, F. 13:lla New Yorkiin. Heidän oma koneensa on kuulemma niin pahoin vahingoittunut, etteivät he voi sitä korjata Greenly Islandissa.

Marconi-yhtiön edustajalle on kapteeni Koehl kertonut "Bremenin" lennon viimeisistää tunneista seuraavaa:

"Me ajoimme vaikeaan sumuun vähän ennen pimeän tuloa Newfoundlandin rannikolla tahi mitä me luulimme olevan Newfoundlandin rannikkoa. Meidän täytyi sitten koettaa lentää sumun yläpuolella, mutta sumua oli yli 2,000 jalan korkeudessa ja olimme pakoitetut laskeutumaan 50 jalan korkeuteen merenpinnasta. Korkean aallokon takia täytyi meidän jälleen kohota sumuun, ja ilman minkäänlaisia ohjaavia merkkejä ajoimme suoraan länteen melkein läpi yön, minkä jälkeen kohtasimme tavattoman myrskyn.

"Myrsky kumminkin jonkun verran heikkeni ja silloin tällöin aloimme nähdä joitakin tähtiä.

"Aamun koittaessa lensimme tiheämetsäisen maan ylitse ja aloimme silloin pelätä, että polttoaineemme ei riittäisi. Se oli arveluttavasti vähentynyt, ja kovan vastatuulen mukana nopeasti loppumassa.

"Huolimatta kaikista yrityksistä emme voineet tarkasti määritellä asemaamme. Kuljimme metsäisen maan yläpuolella ja saavuimme eräälle joelle, mutta sen edessä oli melkoinen vuori.

"Onnistuimme kohota turvallisesti sen yli ja jatkoimme lentoa, mutta nyt etsimme jatkuvasti paikkaa, minne voisimme laskeutua. Polttoaineemme oli melkein lopussa.

"Iltapäivän tullessa näimme majakan ja päätimme, että meidän on parasta mennä alas, koska emme voisi pysyä enään pitemmälti ilmassa. Kierreltyämme jonkun aikaa ympäri, tulimme alas, polttoaineemme ollen lopussa, mutta tuntien voivamme hyvin ja olevamme iloisia siitä, että pääsimme maihin jälleen."

Kapteeni Koehlin ilmoituksen mukaan oli kone Irlannista lähdettyä ollut ilmassa 36½ tuntia. Hän edelleen kertoo, että he olivat sumussa ja myrskyssä ajaneet yli 400 mailia suoraan pohjoista kohti, kun hjaushytissä olevat valaistuslaitteet olivat epäkunnossa, joten eivät voineet määrätä suuntaa. Saatuaan valolaitteensa jälleen kuntoon, oikaisivat he suuntaa taasen länttä kohti.

Stevens Point, Wis. — Eräs kovaonninen C. Scholl meni yhdeksi päiväksi kalastamaan, mutta kotiin tultuaan hän olikin menettänyt $422 rahaa, huonekalunsa, persoonallisen omaisuutensa ja, mikä pahinta — vaimonsa. Valitettuaan asiasta oikeudelle, sai mies avioeron, ja vaimon on määrä palauttaa miehelleen hänen kalleutensa ja $150 rahaa.

Radio säästänyt menoja $60,000,000

BOSTON, Mass., huhtik. 17. — Amerikan radioyhdistyksen johtaja Sarnoff on selittänyt Harvardin kauppaopistolla pitämässään puheessa, että radion kautta on säästetty menoja tietojenvälityksessä jo $60,000,000. Tästä erästä lankeaa yksistään Amerikan osalle toinen puoli.

Radio kilpailee voimakkaasti merenalaisten kaapelien kanssa tietojen välittämisestä.

30,000 kutojaa on lakkoutunut New Bedfordissa

KUTOJIEN KESKIMÄÄRÄINEN PALKKA OLLUT VAIN $17 VIIKOLTA

NEW BEDFORD, Mass., huhtik. 16. — Vähintäin 30,000 kutomotyöläistä New Bedfordissa lakkoutuu tänään. Paikalliset kauppiaat ja virkailijat ovat tehneet kaikkensa lakon välttämiseksi, mutta turhaan. Lakon puhkeamista ei enään mikään voi estää.

Kutomoparoonit pitävät yllä tavanmukaista poruaan siitä, miten he eivät voi entisillä palkoilla kilpailla menestyksellisesti. He ovat alentaneet palkkoja useita kuukausia senjälkeen, kuin toiset ovat alennuksen julistaneet voimaan.

United Textile Workers union virkailijat osoittavat, miten New Bedfordin kutomot ovat erikoisasemassa, sillä vähintäin 38 prosenttia hienoimmista kutomotuotteista tuotetaan juuri täällä. Kilpailu siis ei ole uhkaavaa. Vimme ja edellisien ole uhkaavana. Viime ja edellisien vuosien aikana ovat kutomoparoonit tehneet tavattomia voittoja itselleen vuosien aikana ovat voittoja itselleen ja tämän takia on itse paroonien kesken alennuksen vastustajia, vieläpä pankkiirejakin.

Palkat alhaiset

Täysin ammattitaitoinen kutoja on viime aikoina saanut viikkopalkakseen keskimäärin $17 viikolta. Tämä ansion alhaisuus johtuu siitä, että kutomot ovat olleet huonossa käynnissä ja vain puolet työajasta on voitu työskennellä. Kutojien on maksettava vuokraa $4.50 viikolta. Näinollen jää perheen elättämistä ja vaatettamista varten vain $12.50. Kun siitä alennetaan vielä 10 pros., niin mahdotonta on tulla toimeen. Lukuunottamatta vuokramenoja, jäisi kutojille kulutettavaksi vain $10. 80 viikossa. — Eteenp.

100,000 järjestymätöntä kaivajaa lakkoutuu

PITTSBURGH, Pa., huhtik. 17. — Save-the-Union komitea on ilmoittanut että 100,000 järjestymätöntä hiilenkaivajaa tulee lakkoutumaan muutaman päivän sisällä Ohion, Pennsylvanian ja West Virginian hiilikaivoksilla.

Kaivosten omistajat ovat koettaneet selittää, että mitään pysähdystä ei ole vielä aikaisempaan verrattuna kaivoksille tapahtunut ja että työläiset olisivat saapuneet vielä säännöllisesti töihin.

Lakkoutumiskutsu astui voimaan maanantaina, joten varmoja tietoja lakkoutuneiden lukumäärästä ole vielä ehditty saada. Mutta eräs Save-the-Union komitean organiseeraaja Kemenovich lausui, että lakkolaisia tulee olemaan riittävän paljon levittääkseen lakon kaikkialle ja lakkovahdinta tulee pysähdyttämään viimeisetkin kaivannot.

Suuret taistelut alkaneet Kiinassa

Kansalliset hyökkäävät Pekingiä kohden

NANKING, Kiina, huhtik. 17. — Pitkän aikaa valmisteltu kansallisten armeijain hyökkäys Pekingiä kohden on jo alkanut, kerrotaan sotarintamalta saapuneissa tiedoissa. Kansalliset ovat ilmoittaneet vallanneensa kaksi tärkeää kaupunkia etelä-Shantungin maakunnassa, nimittäin Yenchowfun ja Ichowfun. Näistä on ensinmainittu noin 70 ja jälkimäinen 35 mailia pohjoispuolella sitä rajalinjaa, joka oli ennen hyökkäyksen alkamista eroittamassa pohjoisen ja eteläisen alueen toisistaan.

Edelleen kansalliset ilmoittavat, että heidän taholtaan tullaan suorittamaan suuria hyökkäyksiä kolmelle eri suunnalle.

Neuvostoliitto ei ota paperirahaa ulkomailta

TEHERAN, Persia, huhtik. 18. — Estääkseen paperirahoilla keinottelun, on Neuvostohallitus määrännyt että ulkomailla liikkeellä olevia venäläisiä seteleitä ei oteta vastaan. Tämän johdosta on Persian hallitus katsonut tarpeelliseksi että kauppavaihto suoritetaan kultarahan avulla.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, tiistaina, keskiviikkona, torstaina ja perjantaina

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, T. N. CARLSON, B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuutoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotusmaksu etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 12 ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kommunistipuolue johtamassa

Canadan kommunistipjuolue oli ensimäinen työväenjärjestö, joka käsitti Oshawan autotyöläisten lakkotaistelun merkityksen ja ryhtyi tukemaan lakkolaisia lähettämällä paikalle järjestäjänsä ja antamalla lakkoutuneille työläisille johdon ja tunnukset, jotka tulivat jättiläisyhtiön yli saavutetun voiton ja työläisten onnistuneen järjestäytymisen perustaksi.

Vuonna 1926 onnistui vanhoillisen porvarispuolueen käyttää Oshawan autotyöläisiä suurkapitalistien ja tehtailijain etujen mukaisen suojelustullipropagandansa edistämisessä. Oshawan autotyöläiset lähettivät lähetystön Ottawaan vaatimaan liittohallitukselta korkeampaa tullisuojelusta työnantajilleen siinä toivossa, että he saisivat sen seurauksena vakinaisemmin työtä ja paremmat palkat. Vanhoillisen Toronton kaupunginvaltuusto lahjotti kolmetuhatta dollaria lähetystön matkan rahastamiseksi. Työläiset tulivat, kuten odottaa sopi, salakavalasti petetyä: autotehtailijat nauttivat kolmeenkymmeneenviiteen prosenttiin nousevaa tullisuojelusta, automobiilit maksavat Canadassa enemmän kuin Yhdysvalloissa, mutta autotyöläisten palkat Canadassa ovat alhaisemmat kuin Yhdysvalloissa. Autotehtailijat saivat tilaisuuden nauraa partoihinsa sen johdosta, että he porvarispuolueensa avulla täten saivat työläisten lähetystön Ottawanmatkalle ei työläisten itsensä, vaan kapitalistien asiaa ajamaan.

Viime vuonna kasasi yhtiö 210,000,000 dollaria voittoa. Mutta se ei tyytynyt tähänkään, vaan päätti kaiken lisäksi alentaa työläistensä palkkoja neljälläkymmenellä prosentilla. Työläiset olivat järjestymättömiä ja heidän täytyi maksaa dollarinsa "Työläisten yhdistykseksi" kutsutulle yhtiön ammattiyhdistykselle. He kävivät taisteluun nähtyään, että he eivät hyödy mitään yhtiön saamasta tullisuojeluksesta ja kasaamista suurista voitoista. Mutta nyt kapitalistinen lehdistö joko kokonaan vaikeni tai sitten julkaisi heidän lakostaan ja vaatimuksistaan suoranaisia valheita ja puolusti yhtiötä. Vanhoillinen porvarispuolue vaikeni ja samaten teki vapaamielinen porvarispuolue. Vain Winnipegin itsenäisen työväenpuolueen jäsen A. A. Heaps kohteliaasti ja varovasti viittasi lakkoon liittoparlamentissa, suojelustulleista väiteltäessä.

Canadan ammattijärjestö ei liioin ryhtynyt lakkolaisia tukemaan, vaikka nyt myöhemmin, kun työläiset olivat taistelullaan jo pakottaneet yhtiön perääntymään ja järjestyneet teollisuusliittoon, lähetti paikalle asiamiehensä pelottelemaan työläisiä "bolshevismin" vaaralla ja aikoo pirstoa heidän rakentamansa järjestön jaottelemalla siihen kuuluvat työläiset eri ammattialojen järjestöihin.

Osotuksena siitä, että Oshawan työläiset osaavat arvostaa sitä tukea ja johtoa, jonka he kipeimmässä tarpeessa saivat kommunistipuolueelta, voitanee pitää heidän suhtautumistaan puolueen pää-äänenkannattajaan. Viime viikolla levitettiin yhä Oshawassa kaupungilla ja General Motors-yhtiön autotehtaan porteilla Worker-lehteä, jolloin useat tehtaasta tulevat työläiset kätensä ojentaen lausuivat: "Anna minulle puolitusinaa!"

Englannin teollisuuden tilasta

Hiililakon loputtua v. 1926 Englannin teollisuus ja kauppa vähän virkistuivat. Vienti myös jonkun verran parani. Olipa joitakin teollisuusaloja, jotka kehittyivät huomattavasti. Sellaisia olivat esim. sähkö-, kemiallinen, automobiili- ja keinotekoisen silkin teollisuus. "Tulevaisuus on valoisampi!" lausuttiin jo virallisesti viime vuoden lopulla, kerrotaan toverilehti Eteenpäin toimituspalstoilla julkaistussa kirjotuksessa ja jatketaan:

Mutta entäs Englannin määräävät teollisuudet — hiili-, teräs-, kutoma- ja rakennusteollisuus?

Ne ovat auttamattomasti lamassa. Äskettäin oli Englannin terästrustin — United Steel Co. — vuosikokous. Siinä kuvasi Englannin terästeollisuuden asemaa eräs sen johtajista, MacMillan, m.m. seuraavasti: "Noin 30 tai 40 pros. terästehtaista on niin vanhoja ja kelpaamattomia, että niistä ei ole muuksi kuin romuksi, eikä tuotanto niissä ole enempää kuin 10 tai 20 pros. sellaisia, jotka kannattaisi uusia koneiston ja kaiken muun puolesta. Mutta niidenkään uusimiseen ei ole pääomia, joka johtuu siitä, että terästeollisuudesta on entisestään suuresti vaivaa liikarahotus ja velat." — Siis erittäin "valoisa" tulevaisuus. Vain 10—20 pros. tehtaista kannattaisi uusia, mutta ei ole varaa! Ja nyt on puhe Englannin terästeollisuudesta, joka ennen oli niin mahtava!

Ja hiiliteollisuus?

Vuoden 1926 lakossa hiilikapitalistit saavuttivat mitä toivoivat. Työpäivä piteni. Palkat laskivat. Hiilikapitalisteille täytyisi siis olla kultaiset ajat. Ja kuitenkin — Englannin hiiliteollisuus juuri paraikaa uhkaa ehkä suurempi kriisi kuin koskaan ennen.

Samalla kun suurimmassa osassa Europan maita hiilituotanto kohosi v. 1927 koko joukon ylemmäs ennen sotaa ollutta tasoa, oli Englannin hiilituotanto samana vuonna vielä 20 pros. alle ennen sotaa olleen. Hiilen vienti taas, jolla on tavattoman vaikuttava asema koko hiiliteollisuuteen nähden, oli viime vuonna vain kaksi kolmannesta ennen sotaa olleesta. Kun v. 1913 Englannista vietiin sitä v. 1927 keskimäärin vain 4,000 tonnia kuukaudessa.

Kun tähän lisää vielä sen, että maailman hiilimarkkinoilla hiilen hinnat ovat laskeneet katastrofimaisesti, niin käy Englannin hiiliteollisuuden (Englannin kapitalisteja) itkettävämmäksi. Kun v. 1925 hiilen hinnat olivat keskimäärin 19 shillingiä 10 penceä tonnilta, olivat ne syyskuussa v. 1927 16 shillingiä ja marraskuussa 15 shillingiä. Vertauksen vuoksi mainittakoon, että v. 1913 olivat hiilen hinnat keskimäärin 13 shillingiä 12 penceä, ja että maailmanmarkkinoilla kaikkien tavaroiden hinnat yleensä ovat kohonneet noin 50 pros.

Tästä kaikesta onkin seurauksena, että sen hiiliteollisuus, mitä Englannissa on, käy tappiolla. Virallisesti onkin ilmoitettu, että toisella vuosineljänneksellä v. 1927 Englannin hiiliteollisuus tuotti tappiota 2,855,875 puntaa. On selvää, etteivät kolmas ja neljäs vuosineljännes olleet tuottaneet pienempiä tappioita. [illegible] keneet.

Eikä voi ajatellakaan, että kilpailu hiilimarkkinoilla hellittäisi edes sen vertaa, ettei Englannin hiiliteollisuus tuottaisi tappiota. Päinvastoin Englannin kapitalismin on edelleen poljettava hiilen hintoja ja vietävä hiiltä maasta niin paljon kuin mahdollista. Miksikä? Siihen kysymykseen vastaa englantilainen kauppalehti "South Wales Journal of Commerce" seuraavasti: "Samalla kertaa kuin Saksalle (tai jollekin toiselle maalle) hiilen vienti on toisarvoinen kysymys yhteiskunnallisen talouden hyvinvoinnin kannalta katsoen, merkitsee meille (Englannille) laajeneva hiilen kauppa määräävää tekijää taloudellisessa elämässämme. Saksa voisi kukoistaa ilmankin suurta hiilen vientiä, mutta Englannissa on teollisuuden ja koko talouden hyvinvointi ilman hiilen vientiä mahdoton. Ja sen vuoksi meidän on taisteltava niin ankarasti ei ainoastaan menetettyjen markkinoiden takaisin valtaamiseksi, vaan myöskin uusien löytämiseksi."

Siis terästeollisuus auttamattomassa kunnossa ja hiiliteollisuudella tulevaisuuden toiveina — lisääntyvät tappiot!

Yleisesti tunnettua on, että Englannin kutomateollisuus on jo toista vuotta ollut jotakuinkin lamassa.

Tällaista on kapitalismin "vakiintuminen" Englannissa.

ETEENPÄIN TOIMITUS

Tverilehti Eteenpäin kertoo:

Toveri Axel Öhrn, joka toimi Eteenpäin vastaavana toimittajana kunnes hän viime syksynä alkoi luentomatkan Ohion ja sittemmin Massan alueella, on lopullisesti eronnut lehtemme toimituksesta ja on hänen eronsa sekä johtokunta että puoluejohto yksimielisesti hyväksynyt.

Toveri Richard Pesola, joka on viimeiset nelisen kuukautta toiminut vastaavan toimittajan sijaisena, tulee edelleenkin hoitamaan samaa tointa siksi kunnes toisin järjestetään.

Työväen urheilu

Canadan suomalaisen TUL:n liittokokous

Viime sunnuntaina, t.k. 15 pnä alkaen kello 9 ap. pidettiin täällä Sudburyssa Canadan suomalaisen TUL:n vuotuinen liittokokous. Kokouksen avasi liittotoimikunnan puolesta sen puheenjohtaja Seppälä ja ehdotti valittavaksi kokoukselle puheenjohtajan. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Urho Kataja ja sihteeriksi Jukka Lehtelä.

Edustettuna oli kokouksessa seuraavat seurat: Toronton Yritys Erlund ja Penttilä, Timminsin Ilo Hohteri ja Bask, Sault Ste. Marien Vesa U. Kataja, Creighton Yritys Luoto, Beaver Laken Jehu Jalonen ja Honka ja Sudburyn Kisa Lehtelä, Lagerbom ja Pehkonen. Liittotoimikuntaa edusti Piispanen, Rautio, Seppälä ja liittotoimikunnan sihteeri Jansson. Vapauden puolesta oli kokouksessa läsnä Neil. Läsnäolo-oikeus myönnettiin kommunistipuolueen ja liiton jäsenille, joille annetaan puheoikeus erikoisesta pyynnöstä.

Erikoisia valiokuntia valittiin kolme. Ponsivaliokuntaan valittiin Hohteri, Seppälä ja Pehkonen. Sääntövaliokuntaan Lagerbom, Jalonen ja Luoto ja äänestysvaliokuntaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri ja lisäksi Honka.

Ensimmäisenä asiana tuli esille työjärjestyksen hyväksyminen ja hyväksyttiin se liittotoimikunnan ehdottamassa muodossa.

Työjärjestyksen mukaisena tuli ensimmäiseksi keskusteltavaksi kokouksen pöytäkirjan painattaminen ja päätettiin se keskustelun perusteella julkaista vain Vapaudessa, koska kustannukset painatuksesta tulisivat liian raskaiksi pienelle liitolle.

Beaver Laken Jehun alustus voimistelujohtajakurssien toimeenpanosta synnytti laajan keskustelun, jossa sekä puolustettiin että vastustettiin kurssien toimeenpanoa. Enemmistö puheenvuorojen käyttäjistä kannatti pantavaksi ensimmäiseksi toimeen painin ja nyrkkeilyn kurssit. Asia lähetettiin ponsivaliokuntaan päätöslauselman valmistamista varten.

Beaver Laken Jehun alustus muutoksiksi hiihtomestaruuskilpailujen toimeenpanoon nähden, synnytti laajan keskustelun ja asia lähetettiin sen jälkeen sääntövaliokuntaan valmisteltavaksi.

Otettiin keskusteltavaksi liittotoimikunnan esitykset sääntöjen muutoksista. 2 luvun 7 lisäys hyväksyttiin sellaisenaan. Kolmas luku. Hyväksyttiin sellaisenaan.

Neljäs luku, koskeva liittotoimikunnan valintaa, synnytti laajan keskustelun, jossa tuotiin esille ne epäkohdat, jotka ovat olemassa kun liittotoimikunta valitaan eri paikkakunnilta. Äänestyksessä päätettiin 7 äänellä 3 vastaan valita liittotoimikunta edelleenkin eri paikkakunnilta. Samassa yhteydessä päätettiin, että liittotoimikunnan kokouskutsut ovat lähetettävä toimikunnan jäsenille vähintäin viikkoa ennen kokousta.

Otettiin esille eri urheilujaostojen valinta ja hyväksyttiin perustettavaksi yleisurheilu- ja paini- ja nyrkkeilyjaostot.

Otettiin päivällisloma, jolla aikaa myöskin valiokunnat voivat työskennellä.

Päivällisloman jälkeen, kello yhdeltä, otettiin esille ponsivaliokunnan ehdotus paini- ja nyrkkeilyohjaajan palkkaamiseksi liitolle. Ehdotus oli seuraava ja hyväksyttiin se sellaisenaan:

Edustajakokous päättää, huomioon ottaen sen tilanteen, missä liitto nykyisin on, että pantaisiin toimeen tulevan syksyn tai syystalven kuluessa koko liiton toimivaa aluetta käsittävät painin- ja jos mahdollista, nyrkkeilyn kurssit. Toimeen olisi palkattava painineuvoja, jonka toiminta-ajan pituuden määrää lähemmin liittotoimikunta. Toimeen olisi, jos mahdollista otettava sellainen henkilö, joka voisi ohjata samalla nyrkkeilyä. Neuvojan olisi myöskin kaikilla paikkakunnilla ohjattava palkintotuomareita tehtäviinsä.

Ellei yhdistettyä painin ja nyrkkeilyn ohjaajaa saada, on liittotoimikunnan otettava kaikessa tapauksessa painin ohjaaja liiton palvelukseen liittotoimikunnan harkitsemaksi ajaksi.

Jos ilmaantuu henkilö, jonka saa liiton palvelukseen pienillä tai kohtuullisella korvauksella nyrkkeilyn ohjaajaksi, annettakoon valta liittotoimikunnalle järjestää myöskin nyrkkeilykurssit niissä seuroissa, joissa sanottua lajia harrastetaan.

Kursseja varten päättää kokous perustaa n.s. preusrahaston, johon ennen kursseja on jokaisen liiton seuran luovutettava 50 senttiä jäsentä kohden. Varat voi seurat hankkia sitä tietä minkä itse parhaaksi näkevät, niinkuin iltamilla y.m. Tällainen rahasto kulkee liiton tileissä kurssirahaston nimellä.

Kurssien aikana jokaisella paikkakunnalla, missä kursseja pidetään, on siellä pantava toimeen ainakin lopettajais-iltamat kurssirahaston hyväksi ja tilitettävä niistä tulot liittotoimikunnalle sanottuun kurssirahastoon.

Seuraavana oli sääntövaliokunnan ehdotus hiihtokilpailujen järjestämisestä ja päätökseksi tuli valiokunnan ehdottama kanta:

C. S. TUL:n liittokokous päättää, että erikoisia murtomaa-mestaruuskilpailuja ei järjestetä, vaan että on pyrittävä kilpailuja järjestämään murtomaalle;

kaikki matkat mitkä tullaan järjestämään murtomaille, ei niistä enään pidetä ennätysluetteloa.

Otettiin esille sääntömuutos-ehdotukset. Kuudenteen lukuun hyväksyttiin muutos pienellä lisäyksellä. Muutokset amatöörisääntöihin hyväksyttiin sellaisenaan.

Suom. Järj. tp. komitean ehdotus muutokseksi jäsenyysehtoihin liitossa otettiin keskusteltavaksi ja keskustelun perusteella päätettiin pitää entiset ehdot voimassa.

Otettiin esille liittyminen vasta perustettuun Canadan Työväen Urheiluliittoon. Luettiin kokonaisuudessaan sanotun liiton perustavassa kokouksessa hyväksytyt perussäännöt. Tämän jälkeen keskusteltiin asiasta, jossa sekä puolustettiin että vastustettiin liittoon yhtymistä. Keskustelun kuluessa myöskin arvosteltiin sitä, että liiton perustaminen oli tapahtunut kovin hiljaisesti, sillä siitä ei oltu aikanaan tiedoitettu edes suomalaisen liiton liittotoimikunnalle, että se olisi voinut ryhtyä ottamaan selvää jäsenistöltään liittoon liittymiseksi. Keskustelun kuluessa myöskin tuotiin esille, että vasta perustetusta liitosta tulee ehdottomasti elinvoimainen, sillä jo yksistään Torontosta ja lähiympäristöstä tulee liittoon noin 600 jäsentä. Asia lähetettiin lopuksi ponsivaliokuntaan.

Hyväksyttiin liiton tilit syyskuusta vuoden loppuun. Viime vuoden tilit syyskuuhun asti eivät olleet kunnossa, joten ne jäi liittotoimikunnan tarkastutettavaksi.

Kuultiin suppea toimintakertomus, joka hyväksyttiin sellaisenaan.

Esitettiin ponsivaliokunnan ehdotus Canadan Työväen Urheiluliittoon yhtymisestä. Ponsi hyväksyttiin pienellä poistolla:

Canadan Työväen Urheiluliittoon liittyminen. Canadan suomalaisen TUL:n liittokokous päättää periaatteessa liittyä sanottuun liittoon, mutta jättää lopullisen liittymisen liittotoimikunnan tehtäväksi ja järjestettäväksi;

että Canadan suomalainen TUL liittyy liittoon omilla säännöillään, huomioonottaen myöskin sen määräyksen, joka suomalaisen TUL:n säännöissä on liiton omaisuuteen nähden. Mainittu määräys nim. edellyttää, että liiton lakatessa sen omaisuus jää Suomalaisen Järjestön hoidettavaksi. Jos Canadan Työväen Urheiluliitto hyväksyy edellä mainitun määräyksen edelleen suomalaisen TUL:n sääntöihin jääväksi, voi liittyminen tapahtua.

Keskusteltiin kansainvälisistä suhteista ja syntyi asiasta laaja ja pitkäaikainen keskustelu. Kysymyksessä oli suomalaisen liiton liittyminen Punaiseen Urheiluinternationaleen. Asiasta tehtiin monenlaisia esityksiä ja lopuksi oli äänestettävä kahden ehdotuksen välillä: heti liittyminen tai jättäminen asia liittotoimikunnan ratkaistavaksi parhaalla mahdollisella tavalla. Äänestyksessä hyväksyttiin, että asia jää liittotoimikunnan ratkaistavaksi.

Keskusteltiin liiton piireihin jakokysymyksestä ja keskustelussa sekä vastustettiin että puolustettiin piirijakoa. Päätökseksi tuli, että liiton toiminta-aluetta ei jaeta piireihin.

Alustus kilpailutoiminnasta sivuutettiin ilman keskustelua. Samoin myöskin palkintokysymys.

Keskusteltiin toverihengen ja yhteistoiminnan kohottamisesta liitossa ja pidettiin keskustelu vastauksena kysymykselle.

Raittiuskysymyksessä hyväksyttiin viime liittokokouksessa tehty päätös edelleenkin voimaan.

Kysymys ensi kesänä Moskovassa pidettäviin Spartakiadeihin otettiin esille ja päätökseksi tuli, että suoranaisesti ei kisoihin päätetä osaa ottaa koska liiton varat eivät anna siihen tilaisuutta. Periaatteessa hyväksyttiin kuitenkin osanotto ja jos mahdollisuuksia ilmenee osanottoon nähden, niin jätettiin liittotoimikunnalle vapaat kädet toimia siihen suuntaan, että liitto voi kisoihin osallistua, jos sen voi tehdä pienillä kustannuksilla.

Sihteerin valinta. Ehdokkaiksi liiton sihteeriksi asetettiin Ruohonen Creighton Minelta ja Pehkonen Sudburysta. Äänestyksessä voitti Ruohonen 6 äänellä 4 vastaan. Sihteeriksi liitolle tuli siis Ruohonen. Siinä tapauksessa ellei Ruohonen ota tehtävää vastaan, tuli Luoto Creighton Minelta varalle.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin Seppälä Sudburysta ja muiksi liittotoimikunnan jäseniksi seuraavat: Beaver Lakelta Jalonen, varalle Reinikainen, Levackista O. Niemi, varalle Hj. Länsi, Long Lakelta Arvi Mäkinen (vanh.) ja varalle Creighton Minelta Rautio.

Liitto maksaa liittotoimikunnan jäsenten kyytikulut liittotoimikunnan kokouksiin.

Yleisurheilujaostoon valittiin Rautio, Häkkinen ja Ruohonen, kaikki Creighton Minelta. Paini- ja nyrkkeilyjaostoon valittiin Lehtelä, Lagerbom ja Pehkonen, kaikki Sudburysta.

Keskusteltiin viime kesänä eräissä kilpailuissa sattuneista riitaisuuksista ja päätettiin, että vastaisuudessa liittotoimikunta pitää tarkan huolen, että mitään tämänlaisia kahnauksia ei saa tapahtua.

Lisäksi oli keskusteltavana eräs tiliasia liiton entisen sihteerin toiminta-ajalta, jossa liiton päätöksiä matkakuluihin nähden oli rikottu ja velvoitettiin liiton entinen sihteeri Sula maksamaan takaisin liitolle yli määräyksen perimänsä summa.

Jäsenkirjakysymys ja seuraavan liittokokouksen paikan määrääminen jäi ajan vähyyden takia liittotoimikunnan ratkaistavaksi.

Kokous loppui kello 7 ip.

Youth Column

What the Summer Schools Mean

In many League units throughout Canada, we have energetic, enthusiastic comrades,—members who are giving all their time to the movement.

In many units there is still a number of comrades who are not quite as active as they should be.

From day to day, new, and ever more important tasks face us in our work. These tasks are such as: Strengthening the League machinery (district and local); industrial organization; anti-war agitation; workers, sports; Pioneer direction.

Some comrades, active and enthusiastic, are at the same time at a loss when it comes to the question of: What to do, and how to do it. This condition very seriously hinders the League in its progress, bringing us to the position many a time, where important tasks undertaken, are left half-done; where important and suitable situations are not taken advantage of; — this whole condition of things as a rule, being due to the lack of leadership in certain important localities.

As the League develops, our most wide-awake comrades on all sides come to realize more keenly that the League activity is far, far more than a matter of "hall-work." They begin to see that the **real** and **practical** League activity is on the **outside**, where the youth works, in the mine, field, shop and store.

To overcome the weaknesses cited above (to as great an extent as possible in their limitations) summer schools are being launched this summer in practically every district of the Canadian League. The aim of these schools is to give the League comrades a practical grounding in Marxism, the history of the Labor Movement, and the theories of the Communist movement; as well as a working knowledge of the policies of the Communist movement in all fields of activity (i.e., industrial, political, organizational, sports, educational, children's work, press, anti-militarism, etc., etc.)

Equipped with such a knowledge, our comrades will be in a much better position to give their time and thought to the developement of the League, to the building up of the districts, to the vital task of approaching and gaining concact with the large masses of youth now outside the ranks of the Y. C. L.

The summer schools should be met with enthusiasm by the whole membership. Every comrade must exert the maximum effort to assure the success of these training centres.

Every year marks progress in the Canadian League. We must never be satisfied. We must always urge forward to greater and more important achievements.

Oscar Ryan.

Vancouverin uutisia

KOKOUSASIOITA

Meidän itseopiskelukysymys oli esillä. Keskustelusta ilmeni, että kaikki puolueen jäsenet, sellaisetkin jotka olisivat tilaisuudessa täyttämään opiskeluvelvollisuutensa, eivät sitä ole tehneet, nimittäin siinä muodossa kuin meidän opiskelu on järjestetty kyselykaavakkeiden kautta. Sellaiset jäsenet jotka ovat kämpillä ja muualla ettei heille ole voitu lähettää niitä, ovat tietenkin ulkopuolella tämän sanomisen. Sitten myös ilmeni, että opiskeluläksyt ovat vaikeanlaiset, niin sen vuoksi päätettiin että kokouksen loputtua joku toveri koettaa edeltäpäin selvittää, luennoida aina tulevasta läksystä, siten helpottaen läksyn ymmärtämistä. Työväenluokkataistelussakin kun on tapahtunut työn jako ja että niitä on niin monia osastoja ja toimikuntia, että oikeinpa tahtoo toisinaan tulla ajatelleeksi, että ne ovat haittana. Kun eri orgaanit toimivat aina omiin nimiinsä ja kun ei ole kiinteätä yhteyttä toistensa kanssa, niin on siitä haitalliset seuraukset. Etenkin niinkuin muunkielisen väestön kanssa, josta hyvänä esimerkkinä on englanninkielisten naistovereiden iltamalla haalillamme ja niin tärkeän asian eteen kuin lasten kesäkoulun hyväksi pidetty tilaisuus, josta eivät suomalaiset tietäneet mitään. Sellainen on jo niin suuri puutteellisuus, että täytyy pyrkiä korjaamaan sellaiset samoin kuin vähemmätkin puutteellisuudet.

VIERAILUJA

Port Moodyn toverit ovat meillä käyneet vierailemassa parikin kertaa. Viime kerralla oli heillä hauska koko illan kestävä kappale. Että kun onkin näin pieni matka, niin ei siitäkään ole sen puoleen suuria hankaluuksia. Ja sitten meillekin on se muutteellista katsoa naapurikylän immeisiä näyttämöltä.

Webster's cornerlaiset kuuluvat olevan jo matkalla tännepäin. En tiedä vielä mikähän jumalan päivä se mahtaa olla, mutta huolii olla varoillaan, ettei käy niinkuin jo edellä mainitsin erään tilaisuuden. Miksi en tuohon tokannut päivänmäärää, johtuu kun viime kerralla mainitsin meidän edessämme olevasta konsertista, jonka mainitsin olevan t.k. 25 p. ja se onkin 22 p. Ja tästä lähtien enään en koskaan käytä tuota samaa muistiinpanotapaa tällaisista tilaisuuksista. Tulkoon sanottua se tapa mitä ainoastaan tässä sanomalehtimiehenä olen käyttänyt muistiin pannessani kirjoitettavia asioita ja tapahtumia. Tapani ei ole minun keksimäni, jossain kursseilla sen opin ja on seuraava: että olen aina käyttänyt paperia taskussani. Ja sitten sama käsi samassa taskussa ja kun jotakin merkillistä kuulen tai havaitsen, niin silloin sormillani repäisen paperia. Ja kun alan tähän toimitukseen, niin sitten katselemaan kuinka paljon on niitä merkintöjä, monestako kohden paperi rikki. Nyt mainitulla kerralla olin revässyt kolme kertaa liikaa ja siitä moinen erehdys aiheutui. Ja vielä näkemättä oleva konsertti on ainoa laatuaan, että vaikka uunin päällä kuolintaudissa olisin, kuten vanhanmaan laulussa sanotaan, niin sittenkin haalille tallustan silloin.

ONNISTUNUT TILAISUUS

Vapaa ohjelmailtama oli meillä 8 p. t.k. ja onnistui, luulen, oikeinpa hyväsenlaisesti, ainakin naamoista päättäen kun katselin kun yleisö alkoi kulkunsa kotia haalista. Ehkä lienee ollut se poikain kappale joka niin naaman nauruseksi veti. Juteltiin siellä vähän siitä asiasta, että kun meitä työläisiä yritetään tappeluttaa toinen toistamme vastaan ja että kuinka hullunkurista se on. Nyt vallankin on tämä tappelu ja vihamielen lietsominen lehtien taholta kehittynyt niin räävittömäksi, että siitä ei voi kukaan muu nauttia kuin sellainen jolla tarkoitus on vahingoittaa työväenliikkeen toimintaa. Eikö olekin hullunkurista, että kun me, niinkuin paikkakunnallisesti puhutaan, tunnemme toisemme ja kaikki olemme rehellisesti yhden saman asian puolesta taistelemassa emmekä näe että mitenkään olisimme toimineet sillä tavalla, jota

«Miksi ei koeteta esittää tosiasioita»

(Jatkoa edell. numeroon)

Vapauden perustaminen

Ennen kuin menen tähän, tahdon lainata Vapauden johtokunnan kirjotuksesta, julkaistu helmik. 17 p. 1928, joitakin kohtia, jotka ovat "johdantona" jälempänä tulevaan.

J. W. A.

"Toronton toverien lausunnon silmään pistävä kohta on selitys, jonka mukaan "Vapaus on tuotu Sudburyyn etupäässä sentähden, että hallitusneuvosto (Order-in-Council) oli antanut ehdottoman määräyksen kaikille sanomalehdille Ontariossa, että ne eivät saa ottaa painaakseen suomalaisten sosialistien sanomalehtiä." **Kuinka naivi onkaan sitten väitös, että pyhässä Sudburyssa löytyi porvarillinen kirjapaino, joka, uhmaten hallintoneuvoston määräyksiä, alkoi asiasta neuvottelemaan** ja Ottawaan lähetetyn lähetystön avulla hankki itsellensä luvan alkaa tuohon sosialistien lehden painamiseen. Hullummaksi jutun tekee se, että Vapaus perustettiin Sudburyssa pian Työkansan kuoleman jälestä, **siis v. 1916,** jolloin Canadassa ei vielä ollut Order-in-Councilia ulkomaalaisia lehtiä koskevia määräyksiä annettu. Vapaus oli jo ilmestynyt Sudburyssa pitemmän aikaa ennenkuin Order-in-Council-määräyksiä hallituksen toimesta alettiin antamaan ja niillä lakkautettiin Vapaus. Miksi ei koeteta esittää tosiasioita, se olisi paljon kauniimpaa."

"Ja eikö sen jälkeen lähetystö käynyt Ottawassa anomassa lupaa uudelleen julkaisemiseen, jonka jälkeen Vapaus alkoi sensuurin alaisena ilmestyä — **ihme kyllä, aikaisemmin kuin yksikään Order-in-Councilin lakkauttama lehti.** — Myöskin on harhaanjohtava väite, että lehti olisi sijoitettu poliittisluontoisista syistä. Lehti hyväksyttiin Sudburyyn siksi, että sen kustannusarvio numeroa kohti oli noin viisikymmentä dollaria halvempi kuin Torontossa tai Fort Williamissa, joista tiedustelut toimitettiin — joihin tiedusteluihin ehkä vaikutti se, että muilla paikkakunnilla olivat toverit asiaan innostumattomia ja Työkansa-vainajan haamu kummitteli pahemmin ja pelättiin lehden tuottavan tappiota. Ja Vapaus olisi ehkä silläkertaa jäänyt perustamatta, jos ei Keski-Ontariossa olisi otettu sitä uhkarohkeata askelta, että lehti perustetaan ja jos tuottaa voittoa saa sen järjestö, mutta jos tappiota korvaamme sen itse." (Tummennus minun — J. W. A.)

"Vapaus"

"Saatuamme tiedon Työmiehen poissulkemisesta, ryhdyimme heti ajattelemaan, että vielä kerta on tyrkytettävä omaa lehteä jäsenistölle, sillä oletimme maaperän olevan nyt edullisemman kuin Raivaaja oli suletttu ja nyt kohtasi jo toinen isku Työmiestä.

Port Arthurin osastolta oli saapunut kehoitus, että tp. k. ryhtyisi pikaisiin toimenpiteisiin oman lehden saamiseksi, sekä toivoivat sitä sinne.

Sihteeri oli lähettänyt kirjelmän Port Arthurin osaston valitsemalle komitealle kehottaen heitä ottamaan selvää eri kokoisen lehden painatuskustannuksista. Samoin oli lähettänyt Paasikivelle Sudburyyn kirjeen samasta asiasta, sekä itse ottanut selvän mitä lehti maksaisi Torontossa.

Vastaukset olivat tp. k. harkittavana 31 p. heinäk. pidetyssä kokouksessa, jossa myös oli Ottawasta saapunut vastaus meidän tiedusteluumme, josko Työmies on suletttu pois Canadasta ja mistä syystä. Useita tuntia kestäneen harkinnan jälkeen päätettiin lähettää osastoille kiertokirje ja äänestys lehden perustamisesta. Kirjelmä oli kokonaisuudessaan seuraavanlainen:

'S. S. Osasto.
K. Toverit: —

Osastonne jäsenille lienee jo ehkä selvillä, että Amerikan Työmies on suletttu pois Canadasta, ja jokaiselta jolta löytyy kopio tätä kiellettyä lehteä, jälestä kuin yhtiö on saanut siitä tiedon, voi saada sakkoa $5,000.-00 tai viisi vuotta vankeutta, tai molemmat — sakon ja vankeuden.

Toimeenp. komitean kokouksessa 23 p. heinäk. päätettiin ottaa selvä Ottawasta postihallitukselta, jos on perää lehden pois sulkemisesta ja minkä syiden vuoksi. Saimme vastauksen 30 p., jossa todennetaan uutinen, sekä ilmotetaan syyt lehden pois sulkemiseen ja rangaistusmääräykset.

Koska kirjeeseen on merkitty, salainen, ei julkisuutta varten, niin emme voi selostaa sen sisältöä. Pääsyy on kuitenkin se, että lehti ei ole noudattanut sensuurin vaatimuksia, on selostanut muka väärin sodan syynkin ja tarkoituksen. Kirjelmän saatuamme pidimme ylimääräisen kokouksen 31 p. vastaisia suunnitelmia varten, jotka ilmenevät alempana.

Olimme saaneet kirjelmän Työmiehen liikkeenhoitajalta, jossa hän ilmottaa, että he silläpuolen ovat voimattomia tekemään mitään lehdelle oikeuksien takaisin saamiseksi, vaan on se jätettävä Canadan tovereiden tehtäväksi, sekä mainitaan erinäisiä ohjeita. Toimeenp. komitea harkittuaan mitä mahdollisuuksia olisi saada postilupaa takaisin suletuille lehdille, tuli siihen tulokseen, sensuurilta saamamme kirjeen perusteella, että on ihan turhaa ryhtyä aikaa ja varoja kysyvään työhön, jolla ei kuitenkaan saataisi mitään aikaan, sillä Työmiestä ja Raivaajaa on mahdoton toimittaa niiden vaatimusten jälkeen, mitä sensuuri asettaa näille vieraan maan lehdille, enään ollakseen sosialistilehtiä.

Nyt jää siis osastojen ratkaistavaksi, aletaanko yrittämään omaa lehteä, vaan jäädäänkö ihan pimeyteen. Toimeenp. komitea katsoi velvollisuudekseen alistaa viipymättä kysymyksen osastojen ratkaista-

«Kamaran sankarit»

Tämän nimistä kirjaa on nyt saatavana Vapauden kirjakaupasta. "Kamaran sankarit" on Lauri Luodon uusi romaani. Samalta tekijältä on ennemmin ilmestynyt kirjat, "Pakolaisena" sekä "Valkosen Leijonan metsästäjät". Tämä uusi romaani on, arvostelijain mukaan, parempi kumpaakin entistä. Siinä on 366 sivua, sidottuna sievin kansiin taikka nidottuna. Sidotun teoksen hinta on $1.50 ja nidotun $1.00.

Asiamiesten on pantava käyntiin voimaperäinen ryntäys tämän mainion kirjan levittämiseen. Se on saatava myydyksi ennen Vappu julkaisuamme.

Tehkää tilauksenne viipymättä. Siellä missä ei vakituisia asiamiehiä ole voivat kirjaa haluavat tehdä tilauksensa suoraan. Jos vähintään 5 kappaletta tilataan, voi tilaaja pidättää itselleen 20 pros. myyntipalkkion. Tilaukset voi lähettää osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

HUOLTOYHDISTYSTEN VUOSIKIRJA

Vapaudelle on taas saapunut Suomesta Valtiollisten Vankien Huoltoyhdistysten Vuosikirjaa No. 3. Kirjan sisältö, sekä suorasanaisen tekstinsä, että runojensa, kuin myöskin kuvituksensa puolesta, on erittäin mielenkiintoinen. Tulot kirjojen myynnistä menevät Suomen valtiollisten vankien ja heidän perheittensä huoltoon. Tuskinpa koskaan menee kirjan hinta inhimillisempään tarkotukseen. Rientäkää siis tilaamaan. Hinta ainoastaan 25 senttiä. Tehkää tilaus osotteella

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

voitaisiin pitää tuomittavana ja järjestötoimintaa vahingoittavana. Mutta kuitenkin meidän pitäisi olla niin vihamiehiä toisillemme, että toisemme nähtyä pitäisi meidän ähkymän ja puhkuman kuin kolmen numeron inssin. Siihen seikkaan kyllä kannattaa kiinnittää huomiota kaikkien rehellisten työläisten.

YHTEISEN LAKKOKOMITEAN HUOMIOON

Eiköhän ole aika alkaa toimintaan taas lakkolaisten hyväksi, sillä onhan lakkolaisten joukko niin suuri että kyllä sekin jo innostaa, kun tiedämme, että joukko on noin suuri joka taistelee myös meidän taisteluamme. Jos he häviävät, niin silloin häviämme myös me.

TALOUDELLINEN TOIMINTA

Taloudellisten järjestöjen vaatimuksena on myös viiden päivän viikko, kuin myös palkan koroituskin. Maalarit, paperoitsijat ja koristetyöntekijät, heillä on doll. palkankoroitusvaatimus. Palkka tulisi olemaan 8 doll. Otaksuin heillä sisältyneen viiden päivän viikon vaatimuksen myös ennemmin, mutta lienevätkö sen unohtaneet kun jo ennestään tietävät että täällä työnantajat antavat ennen pienen palkankoroituksen kuin viiden päivän viikon. Kovanpuun lattiamiehet ovat kovasti viiden päivän viikon kannalla. Sanovat että ottavat itse, ja ei heillä olekaan palkankoroitusvaatimusta; heidän palkkansa on 9 doll. Se mikä täällä on yhtenä vaikeuttavana seikkana unioon kuuluvilla työläisillä, on se, että täällä on sellaisia pieniä ja itsenäisiä jappareita, jotka tekevät itse töitä ja pitävät sitten järjestymättömiä työläisiä rakennusteollisuudenkin alalla huomattavasti. Sellainen tilanne tahtoo tehdä masennuttavan vaikutuksen sellaisiin, jotka yrittävät työläisen elämäntasoa kohottaa.

ITKETÄÄN

"99" oli otsikko paikallisessa porvarilehdessä, jossa kirjoitettiin William Haywoodista, että mainittu toveri on ainoastaan yksi sadasta joka Neuvostoliittoon jää. Ja siinä itketään hänen kohtaloaan että hän on kuin lammas, joka niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä erkani ja joutui kärsimään kovapäisyyttään ja kuolemaan kun ei tyytynyt olemaan lammaslaumassa ja tyytymään osaansa. Kyllä ne nyt olisi humaanisia Haywoodia kohtaan, ainakin kirjoituksesta päättäen, kun siellä säälitään Billyä, kuinka hän joutuu nyt sairastamaan vieraalla maalla kieltätaitamattomana. Ja nörssien hoidossa, joilla on kylmä katse häneen vieraaseen muukalaiseen mieheen. Mahtaakohan porvarilehden toimitus todellakin olla vielä sillä asteella, ettei se tiedä, että luokkatietoinen työläinen ei koskaan tunne itseään muukalaiseksi eikä häntä myös muukalaisena kohdella luokkatietoisten työläisten keskuudessa, olipa hän nyt missä hyvänsä. Vaan porvarillisessa maassa kyllä työläinen siten tuntee ja etenkin sairaana. Mutta siksi he sitä säälivätkin, etteivät saaneet häntä käsiinsä, kidutettavakseen linnan komeroissa, jossa tietenkin olisi hänenkin elämänsä jo aikaa sammunut. Heillä ei ole kylliksi syyttömiä ja siksi he valitusvirsiä veisaavat. Emma Goldmania mainitussa kirjoituksessa ylistettiin ja vieläpä neuvottiin meille työläisille esimerkkinä, että kuinka hän meni myös, mutta näki ettei siellä ole hyvä olla, tuli pois ja on myös sen tehnyt tietyksi eikä salaa sitä. Kyllähän me suomalaisetkin tiedämme, ettei hän siellä ollut eikä myös sitä ole ollut sanomatta liioin. Ja myös tiedämme, miksi hän sen on sanonut. Siksi, että siitä on sille yksilöllistä etua ja sitä kun ei siellä hänelle tarjottu. Vaikka paremmin koettivatkin pitää, mutta sittenkin oli neuvostotyöläisen elämäntaso liian alhainen sellaisen "vallankumoussankarittaren" elettäväksi.

Tosi näyttää olevan sekin sanonta että viranomaiset itse järjestävät varkauksia ja sellaisia. Olen monasti kuullut puhuttavan siitä. Ja todeksi näyttää ainakin täällä näyttäytyvän, saadakseen siten jopeja kuin myös mainetta sellaiset, jotka jo ovat päässeet pitämään järjestystä yllä tässä "parhaassa" yhteiskunnassa mitä vielä on koskaan ollut. Niinhän se yksi meidän suomalaisten "taloustieteilijä" sanoi, että tämä on paras — joka yksinkertaisesta ihmisestä näyttäisi kaikista kurjimmalta. Kun ottaa huomioon inhimillisen kehityksen ja että sen perusteella fikeerattuna saattaisi olla kokonaan toisin kuin mitä se vielä nykyään on. Että puute ja kurjuus on yhtä suurena ilmiönä ihmisten köeskuudessa kuin varhaisimmillakin ihmiskunnan ajoilla. Ja tämän näin parhaaksi koolatun järjestelmän ylläpitäjät ja suojelijat, poliisit, ovat itse järjestäneet edellämainittuja rikoksia kaupungissamme, paikkakunnan lehtien ja tutkimusten osoittaen sitä. — Logger.

Neuvostoliitosta

Pikapiirtoja Kommuuna Työstä

Jo pari vuotta on aikaa siitä, kun Kommuuna Työtä alettiin organisoida ja suunnitella paikan hankkimista Neuvostoliitosta. Nyt voidaan sanoa, että työ seisoo toisella jalallaan täällä, kun toinen on vielä Amerikassa. Jos alkuryntäys ei ole käynyt yhtä vilkkaassa amerikalaisessa tahdissa, kuin joidenkin toisten kommuunien, on siihen ollut vaikuttamassa monet tekijät: paikan valinta, jäsenten valinta ja soveluttaminen kommuunaelämään sekä pääoman hankinta. Alku näyttää kuitenkin olevan varmaa ja talous nousee hyvissä merkeissä.

Jäsenistämme on vasta lähes puolet täällä, joten täydellä voimalla asumisesta ei vielä voi puhua. Sama on suhde koneiden ja karjan kanssa. Talouden voimaperäistyttäminen vaatii vissin aikansa, sillä ensinnäkin jäsenet, joilla on talouksia Amerikassa, eivät voi niitä likvideerata aivan vähässä ajassa ja siirtyä tänne. Sitten on maan voimistuttaminen ja rakennusten kuntoon pano, jotka ottavat aikaa useampia vuosia. Näistä seikoista riippuu myöskin maitotaloutemme edelleen kehitys. Viime syksynä voitiin tilan ja rehumäärän ollessa vähäiset, hankkia vain 88 päätä karjaa. Niistä on suuri osa kallishintaisia rotulehmiä. Tällä karjalla olemme kuitenkin päässeet alkuun niin paljon, että voimme tehdä laskelmia maitotalouden kannattavaisuudesta. Kun ottaa huomioon laitosten puutteellisuuden ja rehulajien vähyyden, joissa ei vielä ole valinnan varaa, niin tulos on tyydyttävä. Maitoa lähetetään myytäväksi nykyään noin 600 litraa päivittäin.

Tämän vuoden kylvöala tulee olemaan yli 50 hehtaaria. Rakennusten parantamiseen käytetään työtä ja pääomaa noin 20,000 ruplan arvosta. Suunnitelman toteuttaminen riippuu kuitenkin siitä, saammeko sahalaitoksen hyvissä ajoin kuntoon, sillä palaneen sahalaitoksen tilalle tilatut koneet ovat vielä Amerikassa.

Suhteemme ympäristöön on yksi tärkeimmistä kysymyksistä. Tämä Rääpyä on laajan suomenkielisen pientalonpoikaisasutuksen keskellä ja sen vuoksi onkin kommuunalla jo sinänsä tärkeä merkitys antaessaan uusia vaikutteita inkeriläiseen talonpoikaiselämään.

Talonpojat viljelevät vanhaan tapaan peltosarkojaan ja ruokkivat muutamaa lehmää ja hevosta pikkunavetoissaan. Lähellä kaupunkia, jossa kaikki tuotteet käy kaupaksi, elävät he suuremmitta vaikeuksitta, ovatpa toiset vakavaraisiakin. Yleinen taloudellinen nousu kuitenkin vetää mukaansa: Osuuskauppoja, maito-osuuskuntia, lukutupia j.n.e. on toiminnassa. Yksi ja toinen talonpoika käy katsomassa traktoria, uuden ajan maanviljelijän tärkeintä konetta. — A, sannoot, että amerikkalaiset sillä tekkööt kaik työt; että sillä soap vaikka leipoo — puhutaan kylissä. Jo kokoonnutaan joukolla katsomaan, tarkastetaan joka niksi ja kysellään, tehdään johtopäätöksiä: näinköhän tuo kone tekisi työtä talonpojankin pellolla. Paremman saisi kynnöksen, muheamman äestyksen, auttaisi muissakin taloustöissä. Mutta ajaa kun ei osata, huolehtii kylän mies. — Joo vain, selittävät amerikalaiset, lähettäkää meille joku nuorista miehistänne, niin pienessä ajassa hän oppii ajamaan ja hoitamaan traktoria, ja jos mitä tarvitsette neuvoa, niin kyllä me annamme.

Asia on taloudellinen ja harkitsemisen arvoinen. Tällaisia asioita on paljon.

Rääpyän tila ei ole enään kuten ennen, orjatyön ja veropäivien kiskojana ympäristöstään, mutta ei myöskään kuollut ja autioitunut. Ei, vallankumouksen myrsky ei ole tarkoittanut sellaista järjetöntä loppua, kuin tarina kertoo Sodomalle ja Gomoralle tulleen, vaan käännöstä parempaan suuntaan. Kommuuna Työn tehtävänä on muuttaa tila ympäristönsä asukkaiden keskeisimmäksi, taloksi, joka on teoissa mukana ympäristön ja yleisen taloudellisen ja kulttuurisen hyvinvoinnin kohottamisessa.

Viime vuosina on Inkerin suomalaisella väestöllä ollut tilaisuus saada Rääpyän oppilaitoksella agrikulttuurisia tietoja, mutta nyt kun kommuuna ja koulu toimivat samalla tilalla, tulee opiskelijoilla olemaan tilaisuus tutustua myöskin kommuunatalouteen ja uudenaikaiseen maa- ja karjatalouteen.

Siis terveluloa Rääpyvälle.

S. Varpunen.

*

Vapauden useille lukijoille tunnettu kaivosmies, Johan Aro (Vähähaaro) lähti Sudburysta v.k. 18 p:nä Kommuuna Työhön Neuvostoliitossa. Hän oli jo pitkän aikaa ollut Kommuunan jäsenenä.

Ihmiselle hyödyllisistä baktereista

Useimmat nykyajan ihmisistä tulevat baktereista puhuttaessa ajatelleeksi jotain kauheata, että vähintään sairautta tai kuolemaa nämä eliöt toiminnallaan aina aiheuttavat. Tämä onkin selvästi ymmärrettävä, ainahan luetaan sanomalehdistä, miten on löydetty uusia tautibakteereja ja minkälaisia havaintoja niistä on tehty.

Vaikkakin tunnetaan paljon ihmisille ja yleensä elollisuudelle vahingollisia bakteereja, niin suurin osa tunnetuista bakteereista on vallan vaarattomia. Onpa sellaisiakin, joita ihminen voi pitää korvaamattomina ystävinään.

Bakterit ovat pieniä, ainoastaan mikroskoopilla havaittavia eliöitä (koko vaihtelee 0,5—2 tuhannesosa millimetriä). Ne luetaan yleisesti kasveihin kuuluviksi, erikoisesti sienien luokkaan. Muodoltaan ne ovat joko pallomaisia, sauvamaisia tai kierteisiä.

Maamies havaitsee, että peltoon joutuneet puupalat ym. häviävät, hajoavat itsestään, muuttuvat mullaksi. Tästä työstä hän saa suurimmalta osalta kiittää selluloosaa pilkkovia bakteereja. Jos nämä katoaisivat maaperästä, niin hyvin pian maa peittyisi kasvien jäännöksiin ja kasveilla ei enää olisi lainkaan elämisen mahdollisuutta.

Lanta ei kelpaa tuoreena kasvien käytettäväksi. Sen täytyy ensin "palaa". Se merkitsee, että elimelliset aineet eivät vielä ole hajaantuneet kasveille kelpaaviksi ravintosuoloiksi. Taasen löydämme näiden aineiden hajottajina useamman lajisia bakteereja. Bakterit, jotka hajottavat munavalkuaisaineita, tunnetaan yleensä "mädättäjäbakterien" nimellä. Jos ei näitä bakteereja olisi niin koko maa olisi pian raatojen peittämänä, kun mätänemistä ei tapahtuisi. Totta kyllä, että lahoamista tapahtuu rinnakkaisesti mätänemisen kanssa, mutta siihenkin vaikuttavat bakterit.

Sekä lannassa että hedelmällisessä peltomaassa tapahtuvat lahoaminen ja mätäneminen nopeasti. Muunlaisessa maaperässä se voi pysähtyä hyvin varhaisella asteella, ja niihin eivät hajottavat vaikutukset tunnu. Sellaiseksi muuttunut maa (esim. turve ja raakahumus*) näyttää olevan melkein kokonaan baktereistä vapaa. Mullas- eli humushapot aiheuttavat, että bakterit eivät enää viihdy, vaan vähitellen kuolevat. Useasti voidaan estää humushappojen vahingollinen vaikutus lisäämällä kalkkia maaperään ja maassa, jossa kasvoi aikaisemmin muuttumiselle arvottomia homesieniä, saadaan menestymään normaalinen bakteristo. Samaten liiallinen maan vesiperäisyys ehkäisee näiden hyödyllisten bakterien menestymisen. Maata ojittamalla saadaan tällöin baktereille edulliset ehdot.

Tunnettua on myös se seikka, että viljelemällä palkokasveja voidaan maan typpipitoisuutta parantaa. Palkokasvit kykenevät sitomaan ilmassa olevaa typpeä juuriensa avulla. Tästä palkokasvit saavat kiittää juurinyströissä olevat typpibaktereja.

Typpimäärä, jonka palkokasvit saavat täten, on varsin huomattava. Erään kerran suoritettiin koe, viljelemällä muutamia herneitä aivan typettömässä maassa. Herneet sisälsivät 16 milligrammaa typpeä. Tällöin saatiin sato, jonka typpimäärä oli 449 milligrammaa, siis 31 kertainen. Tähän määrään ei vielä luettu sitä typpimäärää, joka bakterien toimesta jäi maahan.

Maitotaloudessa ihminen on joutunut tekemisiin sekä vahingollisten että hyödyllisten bakterien kanssa. Juuston valmistuksessa esim. käytetään hyödyllisten bakterien apua. Parisilaisen, venäläissyntyisen tiedemiehen Metshnikovin käsityksen mukaan eräät jughurtti-(hapan-) maidossa olevat bakterit kykenevät estämään ihmisessä tapahtuvia vanhenemiseen vaikuttavia prosessejakin.

Ido.

*) Mullas- eli humusaineeksi sanotaan juuri eläinten ja kasvien mätänemisestä syntynyttä maata.

R AHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

vaksi, sillä jos tahdomme säilyttää keskuudessamme järjestöä ja tehdä edelleenkin sosialistista kasvatustyötä kansalaistemme keskuudessa, sekä tukea tämän maan työläisiä heidän vastaisissa taisteluissa, on meidän saatava oma lehti.

Meillä on kyllä katkerat kokemukset oman lehden olemastaolosta, joka panee jokaisen toverin harkitsemaan, olisiko otettava tämä päättävä askel. Ennenkuin Työkansa muutettiin päivälehdeksi, oli sen toimeentulo turvattu, se ilmestyi silloin kaksi kertaa viikossa, kahdeksan sivuisena, seitsemän palstaisena. Sitten kun lähdettiin lentämään korkeamalle kuin siivet kantoi, niin oli alastulo sen katkerampaa. Lehti laajennettiin, vastoin yhtiökokouksen asettamaa alinta tilaajamäärärajaa — ryhdyttiin rakentamaan taloa, koneita ostettiin monenlaisia ja työvoimaa aina lisättiin — ja seuraus tästä oli ikävä.

Niiden monien suunnitelmien ja laskelmien perusteella mitä olemme joutuneet tekemään sitte Työkansan kuoleman, olemme siinä vakaumuksessa, että me voimme ylläpitää ilman suurempia rasituksia kaksi kertaa viikossa ilmestyvän nelisivuisen seitsemän palstaisen lehden, tai kerran viikossa ilmestyvän kahdeksan sivuisen, seitsemän palstaisen lehden. Toimeenp. komitea suosittaa kaksi kertaa viikossa ilmestyvää, koska se ei tule kuin jonkun dollarin kalliimmaksi. Siihen on parempi saada ilmotuksia kuin kerta viikossa ilmestyvään, ja se ilmestyisi silloin jo puolta useammin, kuin vastustajamme lehti.

Me emme tahdo luoda tässä mitään loistavia tulevaisuuden kuvia, mutta oletamme, että se mikä silloin oli mahdollista pienemmällä jäsenmäärällä pitää yllä kaksi kertaa viikossa ilmestyvää 8:sa sivuista lehteä, pitäisi meidän nyt kyetä suuremmalla ja kokeneemmalla joukolla pitämään yllä nelisivuista kaksi kertaa viikossa ilmestyvää lehteä.

Me olemme saaneet Port Arthurin osastolta kirjelmän, jossa toivotaan toimeenp. komitean ryhtyvän pikaisiin toimenpiteisiin oman lehden aikaansaamiseksi ja lehden kotipaikaksi Port Arthurin.

Samoin olemme saaneet keski-Ontarion tovereilta toivomuksia, että oma lehti olisi heti perustettava ja lehden kotipaikaksi Sudbury.

Vakavan harkinnan perästä päätettiin esittää osastonne ratkaistavaksi seuraavanlainen suunnitelma:

1) Että annetaan valta toimeenp. komitealle ryhtyä perustamaan kaksi kertaa viikossa ilmestyvää lehteä, nelisivuinen, seitsenpalstainen, joka painetaan ja ladotaan vissin sopimuksen jälkeen jonkun sanomalehtiliikkeen yhteydessä, valmiina postittamista varten, tai sellaisen kuin järjestö päättää.

2) Mitään painoliikkeen, enempää kuin muitakaan koneita ei ryhdytä ostamaan lehden ulosantoa varten kuin mikä on tarpeellista toimituksen ja konttorin ylläpitoon.

3) Annetaan toimeenp. komitealle oikeus käyttää järjestön varoja noin $1,000.00 lehden alkukustannuksiin, joka summa on takaisin maksettava lehden tultua maksukykyiseksi.

4) Annetaan valta ensi järjestön edustajakokoukseen asti, ellei toisin päätetä, toimeenp. komitealle valvoa lehden sisältöä, sen levittämistä, y.m. toimenpiteistä, yhdessä sen paikallis-johtokunnan kanssa, missä lehti tulee ilmestymään, jonka johtokunnan kokoonpanon, luvun ja oikeudet määrittelee siten tarkemmin toimeenp. komitea. Myös annetaan toimeenp. komitealle oikeus valita toimittaja ja liikkeenhoitaja.

Nämä neljä päämuotoa luulemme sitovan tehtävämme. Tarkemmin määriteltyyn muotoon ehditään nämä, y.m., kysymykset laatia sitte kun on lehden perustamiskysymys ratkaistu. Oletamme jäsenistön voivan luottaa toimeenp. komitean tahtoon viedä vastuunalainen kysymys eteenpäin järjestön etua silmällä pitäen, siihen asti kuin järjestön edustajakokous ehtii kysymykset tarkemmin määritellä.

Kuten olemme huomauttaneet, haluaisivat Port Arthurin toverit lehden kotipaikaksi Port Arthuria, he vakuuttavat, että ne kokemukset mitä he joutuivat hankkimaan Työkansan aikana, tulevat olemaan suuresta merkityksestä vastaiselle yritykselle. Myös katsovat lehden ilmestymispaikan tulevan keskelle maata, joten sen ilmestyminen siellä tulisi tyydyttämään koko järjestöä. Myös katsovat välttämättömäksi saada se Port Arthuriin ilmoitusten vuoksi, joka tulisi sikäläisten kätyrien elämän hengen päälle käyväksi.

He esittävät myös monia muita hyviä puolia, kuten paperin saantia, kun sinne tulee suuri paperitehdas, ynnä lehden painattamiseen tarjoontuvat etuisuudet, y.m. seikkoja.

Keski-Ontarion toverit tahtoisivat välttämättömästi lehden Sudburyyn, sillä sen ympärillä laajat kaivantoalueet tulisivat takaamaan lehdelle kannatuksen ja ympäristön laaja asutus takaisi myös lehdelle ilmotuksia.

Postin kulussa ottaisi yhden päivän enemmän aikaa lännelle, mutta ympäristön osastot, pohjois-Ont. ja Toronto tulisi saamaan lehden aikaisemmin kuin Port Arthurista.

Toimeenp. komitea vakavan harkinnan perusteella kuitenkin suosittelee Port Arthuria sen syyn perusteella, että siellä on jo kokenut toveripiiri valvomaan lehden elämismahdollisuuksia. Lehteä voidaan alkaa heti ulosantamaan, jos yleisäänestyksellä niin päätetään, koska se tulisi painettavaksi ja ladottavaksi Työkansalle hankituilla koneilla, sekä kustannusarvio noin $20.00 viikkoa kohden halvemmaksi kuin Sudburyssa, ja noin $50 halvempi kuin Torontossa, sekä vapaa toimitus ja konttorihuoneusto maalisk. asti. (Lehti tulisi nimittäin sijaitsemaan entisessä Työkansan huoneessa, jossa vuokrasopimus kestää maalisk. asti, nykyisellä liikkeen omistajalla.) Myös katsomme sen siellä ilmestyvänä tekevän sen tehtävän, jota me toivomme vastustajamme tuhoomiseksi joukkoa joka nousi pinnalle Työkansan jälkeen, ja jonka hirtehisen ryhmän vaikutuksesta saamme nyt olla ilman lehteä. Tämän ryhmän nujertamiseksi katsomme välttämättömäksi lehden ilmestymispaikaksi Port Arthurin.

Olosuhteiden kireiksi käydessä keski-Ontariossa, voimme joutua tukalaan asemaan, sillä siellä kun ei ole kuin yksi kunnollinen painoliike, joka on luonnollisesti kupari- ja nikkelikomppanian vaikutusten alaisena.

Torontoa ei enään tarvitse ottaa huomioon yhteisen edun kannalta, sillä puolue ei enään omista suoranaisesti Forwardin painoa, ja olisi täällä kustannuksetkin hyvän joukon kalliimmat.

Tahdomme vielä tässä huomauttaa, että kysymys ei ole minkään kustannusyhtiön perustamisesta, järjestö vain aloittaa lehteä ulosantamaan.

Tällä pintapuolisella selostuksella jätämme kysymyksen ratkaistavaksenne. Mitään ennakkolaskelmia emme katso tarpeelliseksi esittää, koska ne ei ole vaikuttaneet jäsenistön harkintaan edelliselläkään kerralla, lehtikysymystä käsiteltäessä. Lehden hintaa emme vielä voi tarkalleen sanoa, vaan ei se tule olemaan missään tapauksessa kohtuuttomaa korkea. Lehden nimeksi olemme ajatelleet antaa "Eteenpäin".

Toimeenpanevan komitean puolesta toveruudella,

J. W. Ahlqvist, siht.

P. S. — Työmies pyytää huomauttaa, että "Amerikan Työmiehen" tilaajien ei pidä olla huolissaan tilausrahan menettämisestä, sillä he tulevat tekemään esityksen niiden korvaamisesta.

(Jatk.)

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

TURKISNAHKOJA HALUTAAN

TRÄPPÄRIT

Lähettäkää turkisnahkanne meille

A. LAFRANCE

45 Beech Street — Sudbury, Ont.

Saatte päivän korkeimmat hinnat. Maksu paluupostissa. Pidämme turkiksenne erillään ja kirjoitamme tai sähkötämme hinnan halutessa. Maksamme expressikulut.

—— PUHELIN 242 ——

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946

VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRI

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: KESKIVIIKKONA ja PERJANTAINA, kello 1 päivällä kello 11 illalla. — LAUANTAINA kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.

Box 23, KIRKLAND LAKE, ONT.

Arvo — Palvelus — Laatu

Reamsbottom & Edwards

Kirkland Lake Ontario

Ruokatarpeita, lihaa, rautatavaraa

— sekä —

rakennustarpeita

HUOM.! Varastossamme löytyy erikoistavaroita, jota varsinkin suomalainen väestö käyttää.
Jos haluatte säästää, niin ostakaa käteisellä, ja käyttäkää meidän uudenaikaista (Tr.

"GROCETERIAA"

Jossa parasta tavaraa on saatavissa halvimmalla hinnalla.

NYKYÄÄN TEEN PARTURIN TYÖTÄ

Kirkland Laken Suomalaisessa Pallorupassa

Paikka on eristetty, joten naiset ja lapsetkin voivat tulla. Kaikessa työnteossa noudatetaan huolellisuutta.

J. OKSANEN.

Mitchell Hardware & Supply Co. Ltd.

KIRKLAND LAKE ONTARIO

Kaksi kauppaa

Rautatavaraa ja huonekaluja

——Välittäjät——

"Barretts" katto- sekä rakennustarpeille

Mitchell Hardware & Supply Co. Ltd.

Kirkland Lake Ontario
(Tr.

GOLD RANGE HARDWARE

TELEPHONE 110 KIRKLAND LAKE, ONT.

Pientä rautatavaraa, rakennustarpeita, sähkötarpeita, putkitarpeita, astioita, kyökkitarpeita, kyökkikalustoa, keitto- ja lämmitysuuneja, sänkyjä, sprinkejä ja matrasseja. Radiotarpeita.
Käykää tutustumassa hintoihin ja palvelukseemme.

GOLD RANGE HARDWARE

J. A. QUENVILLE, Omistaja.

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.

THE FINNISH BAKERY,
Box 229, — — Kirkland Lake, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

H. KAUHASEN RÄÄTÄLILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

HARMONIIKAN SOITTAJA, KYKENEVÄ ja raitis, haluaa vakinaista paikkaa. Tiedot palkasta ja soittoilloista viikossa y.m. voi lähettää: Soittaja, 266 Algoma St., Port Arthur, Ont. (80

TIMMINS, ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA ja hieroja Taimi Valo, 66—5th Avenue (Rintasen yläkerrassa). Tilaa sisäpotilaille. Box 1127, Timmins, Ont. (To

Halutaan tietää

Halutaan tietää alla mainitut henkilöt tai heidän nykyinen olinpaikkansa:

Arne Holme,
Chas. Rutanen,
Leo Johnson,
Heikki Strom,
Frank Enkman,
Otto Jarvinen,
Manu Aalto,
Frank Karppinen.

Jos he itse huomaavat tämän tiedustelun tai jos kuka hyvänsä tietää heistä niin antaisivat osotteensa.

Finnish Co-Op. Mchts. Ltd.
(Suomalainen osuuskauppa)
Sault Ste. Marie, Ont.

Parturin apulainen
nainen

saa paikan heti. Lähempiä tietoja osoitteella:
Mrs. Vieno Kuusisto,
77 Charles St., Ford City, Ont.

Harmonikka

5 rivinen italiainen "Maaka Erkoola" myydään halvalla.
Tiedustelkaa:
Yrjö Mäkinen,
919 Inspector St., Montreal, Que.

HUOM.!

Maalaus- ja paperoimistyötä tekee huolellisesti ja halvalla
M. Martin ja kumpp.
Puhelin 1084
Tavata voi poikatalolla huone n:o 14

KELLOSEPPÄ

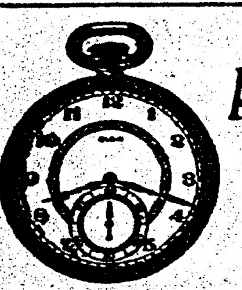

A.Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1673—
9 Durham St.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmead Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

ELGIN LUNCH

Ruokaa aterioittain joka aika.
Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla
J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

Sudbury

METSÄTYÖLÄISTEN KOKOUS

Metsätyöläisten teollisuusliiton Sudburyn osaston kokous pidetään Liberty-haalilla sunnuntaina 22 p. huhtik. kello 3 iltapäivällä. Kokouksessa on tavalliset kuukausikokousasiat, sekä lisäksi edustajakokousraportti ja mahdollisesti muita esille tulevia asioita. Jokainen L. W. I. Union jäsen kokoukseen!

UKOT JA POJAT, AKAT ja TYTÖT —

muistakaa että 21, 22 ja 23 p. on akkojen ja tyttöjen sarjailtamat. Tanssia, humua, iloa, riemua. Ohjelmaa hyvää ja paljon. Ravintoa henkistä ja ruumiillista. Siellä vanhatkin nuorentuu, mörököllit nauraa ja alakuloisempikin väkisinkin ilostuu. Kuka jäisikään pois! Siellä tavataan. — "Flikka".

TOVERITAR FANNY OJANPÄÄ

saapui kyläämme viime tiistaiaamuna. Toveritar Ojanpää tulee esiintymään täkäläiselle yleisölle useampaan eri otteeseen. Ensi sunnuntaina 22 pnä t.k. esittää hän soololaulua tyttöjen ja akkojen järjestämässä juhlatilaisuudessa.

Seuraavan kerran tulee hän esiintymään näytelmässä "Ajan laulu" 28 ja 29 pnä t.k., esittäen mainitussa näytelmässä Katrin osaa. Silloin on paikkakuntamme yleisö tilaisuudessa tutustumaan hänen näyttelijäkykyihinsäkin. Uskomme että paikkakuntamme taidetta harrastava yleisö tulee nautinnolla seuraamaan toveritar Ojanpään esityksiä ja että hän tulee saamaan monta vilpitöntä taiteensa ihailijaa.

"AJAN LAULU"

on suuritöinen ja voimia kysyvä näytelmä; noin suoralta kädeltä sanottuna vaativin mitä näyttämöltämme on vielä milloinkaan esitetty. Kaikki laulut, lukuunottamatta soolo-osia, tullaan esittämään kuorossa, siis neliääniseesti. Kuoroja on jo harjoiteltu siksi kauan, että uskomme laulujen tulevan luistamaan. Soolo-osia esittävät paikkakuntamme tunnettujen kykyjen lisäksi Fanny Ojanpää ja Esko Telkkinen. Jokainen pitänee mielessään, että "Ajan laulu" esitetään 28 ja 29 pnä t.k.

HARJOITUKSIA

"Unkarin satakieli" joukkolaulut tänään torstaina klo 7—9 ill.

"Ajan laulu" perjantaina 20 pnä t.k. klo 8 ill.

"Unkarin satakieli" sunnuntaina 22 pnä klo 2 j.p.p.

Jokaisen on käytävä säännöllisesti ja saavuttava määrätyllä ajalla harjoituksiin.

Burritt, Via Mattawa.

OSUUSKAUPPAA HOMMATAAN

Huomioon otettava asia on se, kun viime osastomme kokouksessa oli vilkkaan keskustelun alaisena kysymys osuuskaupan perustamisesta. Keskustelun perusteella päätimme pitää yleisen kuluttajien kokouksen toukok. 13 p. alkaen täsmälleen klo 1 päivällä haalilla. Kehoitamme kaikkia Burrittin ympäristöllä olevia kuluttajia saapumaan tähän kokoukseen, keskustelemaan jos on mahdollista perustaa osuuskauppa tänne Burrittiin. Pitäkääpä tämä mielessänne ja harkitkaa asiaa edeltäpäin.

VAPUN VIETTO

Ja myöskin päätimme tilata silkkisiä Vappumerkkejä, kuten ennenkin. Vaan syystä tai toisesta emme niitä saaneet viime Vapuksi ja näinollen päätimme, että myydään kappale punaista silkkiä kun sitä sattui olemaan varastossa. Että kai se on yhdentekevää kun se vaan on punaista, niin kunnioitamme ja annamme tunnustuksemme tämän merkin avulla työläisten kansainväliselle juhlapäivälle. Vaan tästäkös toisin ajattelevat saivat vettä myllyynsä, että osasto muka nyt keinottelee myymällä vartilla silkkiä niin ja niin pitkästi. Ja tästä nyt haluamme huomauttaa, että ei meillä ollut tarkoituksena teidän silkin tarvettanne tyydyttää; me näemme sen vaan Vapun, kansainvälisen juhlapäivän merkkinä.

HOKSAUTUS

Sitten näyttämökomitea pyytää huomauttaa, että nyt on Vappuiltana näyttämöllä erittäin hyvä kappale, nimeltään "Valoon ja vapauteen", joka kuvaa Venäjän vallankumouksen alkuvaiheita. Ja ompa siinä niin järkyttäviä tapauksia, että sitä ei pidä kenenkään jättää katsomatta. Siinä näemme kuinka toverit ovat innokkaita vaikeuksista huolimatta. — Raportteri.

YLEISIÄ UUTISIA

Taistelu kommunistien ja poliisien välillä

PARIISI, huhtik. 17. — Pariisin ulkopuolella pidetyssä mielenosoituksessa väittivät poliisit kommunistien esittäneen hallitusta loukkaavaa ohjelmaa. Tällöin syntyi kahakka poliisien kanssa, jolloin työläiset käyttivät aseinaan kiviä. Viisitoista poliisia kerrotaan loukkaantuneen.

Kuinka paljon työläisiä on joutunut poliisien pahoinpitelyn uhriksi, siitä ei saapuneessa sähkösanomassa kerrota.

"Valapatto"

7:ssä muutoksessa.

esitetään S. J. näytelmäseuran toimesta

South Porcupinen talolla

Huhtikuun 22 pnä, alkaen kello 7 ill.

Tämä on V. Airolan tulijaisnäytäntö. Kannattaa siitäkin syystä tulla katsomaan.

NÄYT.-SEURA.

Komissioni tutkimaan Vancouverin poliisikomentoa

VANCOUVER, B. C. — Täkäläinen "Sun"-lehti julkaisee selostuksen viime torstaina pidetystä Vancouverin kaupungin valtuuston kokouksesta, jossa keskusteltiin niistä syytöksistä, mitä on esitetty kaupungin poliisilaitosta vastaan, ja jotka kertoman mukaan pitäisi osoittaa erittäin törkeän turmeluksen ja lahjomisjärjestelmän olemassaolon.

Poliisikomissioneeri Fletcher oli aikaisemmin kiinnittänyt poliisikomissionin muiden jäsenten huomiota epäkohtiin, ja pyytänyt komissionia ryhtymään toimenpiteisiin tutkimuskomissionin asettamiseksi tutkimaan poliisilaitoksessa vallitsevaa komentoa. Tähän ei poliisikomissioni kuitenkaan suostunut, jonka takia F. kääntyi maakunnan ylisyyttäjän puoleen.

Nyttemmin on valtuusto päättänyt kuitenkin ryhtyä asiassa toimiin, koskapa se on nimittänyt asianajaja R. S. Lennien toimittamaan poliisilaitoksen ja sen hallinnon tutkimuksen. Samalla on A. H. MacNeill nimitetty saman tutkimuskomissionin neuvosmieheksi.

Valtuuston asettamalla komissionilla tulee olemaan mitä laajin valta kuulustella valallisesti todistajia, ja vaatia asiakirjoja tarkastettavaksi. Fletcher sanoo tulevansa luovuttamaan komissionille hallussaan olevan todistusainehiston.

Aavikkomaakuntien teollisuus

Osoittaa kasvua mutta palkat pysyivät ennallaan

CALGARY. — Paikallisissa lehdissä äskettäin julkaistuissa katsauksissa on numeroita aavikkomaakuntien teollisuuden kehityksestä. Niiden mukaan, oli aavikkomaakuntien teollisuuden tuotannon arvo v. 1900 n. $14,892,000, vastaten 3.9 prosenttia koko maan teollisuudesta. Vuonna 1910 oli näiden maakuntien teollisuuden arvo $78,794,000 eli 6.7 prosenttia maan teollisuudesta ja v. 1925 n. $239,312,000 eli 8.1 prosenttia koko maan teollisuudesta.

Neljännesvuosisadan kuluessa vv. 1900—25 oli aavikkomaakuntien teollinen tuotanto kasvanut enemmän kuin 1,500:lla prosentilla. Albertan maakuntaan nähden huomautetaan, että siitä on kasvanut sangen huomattava hiilikaivosalue, jolla on vielä melkoisia kehitysmahdollisuuksia sekä että öljyn tuotanto on niinikään lisääntynyt. Viime vuonna tuotettiin Albertan öljylähteistä 329,267 tynnöriä öljyä eli 66.6 pros. koko Canadan öljyn tuotannosta. Edelleen mainitaan, että Pohjois-Manitoban ja Pohjois-Saskatchewanin uusien kaivosalueiden avaaminen tulee merkitsemään paljon maakuntien vastaiselle taloudelliselle kehitykselle.

Kuten tiedetään pidetään aavikkomaakuntia nykyään etupäässä vain vehnän tuottajina. Totta onkin, että huolimatta edellämainituista teollisuustilastoista on suurella osalla työtätekevästä väestöstä verrattain vähän työmahdollisuuksia farmitöitä lukuunottamatta. Ja vastoin porvarilehtien väitteitä, ei kehuttu teollisuuden edistyminen ole parantanut väestön suuren enemmistön toimeentuloa. Albertan hiilikaivoksissa ja teollisuudesta vallitsee kurjat riistomenetelmät, ja työläisille monissa tapauksissa on riittänyt niissä työtä nälkäpalkoilla ainoastaan osaksi vuotta. Tulokset ovat menneet muualla asuvain osakkeenomistajain taskuihin.

Lentokoneella maapallon ympäri

MARSEILLES, Ranska, huhtik. 16. — Suoritettuaan onnistuneen lentoretken, kotiutuivat ranskalaiset lentäjät D. Costes ja L. Lebrix, lennettyään maapallon ympäri kuudessa kuukaudessa. He lähtivät matkalle 10 pnä lokakuuta, suorittaen lennon etelä-Atlannin poikki ilman pysähdystä, ja jatkaen matkaa viiden maanosan poikki.

Nyt saapuivat lentäjät takaisin aivan yllätyksenä, sillä kukaan ei osannut heitä odottaa, kun he laskeutuivat eräälle lentokentälle lähellä Marseillesia.

Ruokaa ja kahvia

parhaasta päästä saa North kahvilassa,
Lempi Johnson,
Lisgar St., Sudbury, Ont.

VIIMEISIMMÄT COLUMBIA JA VICTOR LEVYT 10 T. KOKOISIA 75c

Aino Saari
071 FC Venäläinen Kehtolaulu
Babette

Hannes Saari, Tenori
072 FC Musta Ratsu
Sinikellot

Hiski Salomaa, Koomikko
073 FC Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista

Tatu Pekkarinen, Koomikko
364 VF Kyllä Tästä Selvitään
Meidän Talon Haitari

Väinö Sola, Tenori
361 VF Beceuse Kehtolaulu
Jouluyö

Erik Kivi, Koomikko
258 VF Sunnuntai Otto
Hateli Laulu

Russian Orchester
133 RC Tosca Valssi
Särkynyt Elämä Valssi
125 RC Pääskys Valssi
Syksyn tullen Valssi

Columbia Music Co.

602 Queen St. W. Toronto, Ont.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen maksua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

Tuhoisa hotellipalo Amerikassa

ATLANTIC CITY, huhtik. 17. — Varhain eilen aamulla täällä tapahtuneessa hotellin palossa kuoli kolme ja useita muita hotellivieraita on vielä kadoksissa. Kaikista etsiskelyistä huolimatta heitä ei ole löydetty.

Useita ihmisiä pelastui hyppäämällä palosotilaiden pelastusverkkoihin. Palanut rakennus oli 7-kerroksinen puurakennus ja tuli sai alkunsa keittiön uunista. Palveluskunta yritti sammuttaa tulen, mutta siinä onnistumatta levisi savu ja häkä nopeasti ylempiin kerroksiin, estäen asukkaiden pakenemista.

KAKSI VIINANKULJETTAJAA JOUTUNUT NIAGARAAN

Niagara Falls, Ont. — Täällä on nyttemmin saatu tietää, että ne kaksi miestä, jotka viime viikolla joutuivat Niagaran putouksiin kuuluvan Horse Shoe Fallsin pyörteeseen, olivat väkijuomain salakuljettajia, jotka olivat käyneet venheellä hakemassa olutlastin Canadan puolella, kuljettaakseen sen yöllä toiselle puolella. Miehet olivat pimeässä joutuneet liian lähelle putouksen reunaa, ja vene joutui jäihin, jotka huuhtoutuivat putouksen yli. Ruumiita ei ole vielä saatu ylös.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Päämäärämme 1928
ON
Kaksinkertaistuttaa
Liikkeenvaihtomme

Vuoden 1927 maaliskuun liikevaihto oli
19,569.56

Vuoden 1928 maaliskuun liikevaihto oli
37,182.50

WORKERS CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LIMITED

TIMMINS — SO. PORCUPINE

Onko päämääräsi tehdä kaikki ostoksesi omasta liikkeestäsi?

HUOM.! HUOM.!

UUSIMMAT SUOMALAISET LEVYT

Aino Saari
3071 Venäläinen Kehtolaulu
(Russian Lullaby)
Babette

Hiski Salomaa
3073F Vanhanpiian Polkka
Laulu Taiteilijoista

Hannes Saari, Tenori
3072 Musta Ratsu
Sinikellot

Tilauksista alle $5.00 tulee seurata postikulut.

Barkers Music Store

Durham St.,
Sudbury, Ont.

Alma Aarnio,

Luontainen sairaanhoitaja ja hieroja, ottaa vastaan sairaita (Tr
52 DUNCAN AVE.
Box 332, Kirkland Lake, Ont.

Suomalainen Koti

Suosittelee
RUOKAA JA HUONEITA
Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT
390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268
Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA

A. FOURNIER,
LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Timmins, Ont., ilmoituksia

TIMMINSIN NEW BAKING COMPANY
— valmistaa —
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. —— Box 1306. —— TIMMINS, ONTARIO.

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikallio

TIMMINS TURKISH BATH
on auki 4 kertaa viikossa: keskiviikkona, torstaina ja perjantaina 1:stä päivällä 12:sta yöllä. Lauantaina 12 päivällä 2:teen yöllä
75 Rea Street ALEX KOSKELA Puhelin [illegible]
(K)

Urheilu- ja reumatismihieroja

Mrs. V. Kuosmanen
58 Balsam St., vastapäätä poikataloa
Box 719 Timmins, Ont.
Käy myöskin kotona hieromassa

S. A. CALDBICK
Lakitoimisto
Commerce pankin rakennuksessa.
TIMMINS, ONT. (K)

EASTON'S

HAUTAANTOIMITUSLIIKE
Perustettu 1911 — 12½ Pine St.
TIMMINS, ONT.
Nopea ja huolellinen palvelus. — Hintamme ovat erikoisen kohtuulliset
Roy A. Dew, Hoitaja
EASTON'S
Päivä ja yö telefooni 777

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

NIINIMÄEN [illegible]- ja tupakkakauppa
[illegible] Ave., Timmins, Ont.
Tervetuloa!

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.